

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos petisor egyszeri hirdetése 20 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilnter: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pf-utca 59. szám, Kösch Árpád könyvnyomató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények
valamint a hirdetési díjak is.

A sztrájk.

A munkások hatalmas fegyvere a sztrájk mind gyakrabban és gyakrabban villan fel a gazdasági harc mezéjén. És újabban rendszerint győzelem is jár a nyomában. A vállalkozók és tőkepezések ijedten néznek segítő kar után és törvényes védelmet sürgetnek a sztrájkolók ellenében. Amin utóvégre nem lehet csodálkozni, mert hiszen a csatározó felek ott keresik a segítséget, ahol remélik, hogy megtalálják.

A sztrájkot pedig nem lehet eltüntetni. Mert az jogos fegyver, a míg erőszakossággal nem jár. A mi ipartörvényünk — 1884: XVII. t.-cz. — is megengedi a sztrájkot. Persze ezt még igen sok alsó- és középfokú közigazgatási hatóságunk nem tudja, bár 1884 óta lett volna ideje bőven megtanulni! A multkor is — gondolom — Ungmegye alispánját a kereskedelemügyi miniszternek kellett erre kioktatnia. Pedig bizony az efféle hibák majd megtermik keserű gyümölcseiket.

A sztrájkok keletkezését a XIX-ik század első felére tehetjük. Nem volt ekkor már sem rabszolgaság, sem jobbágyság; sőt már a czéhek korlátai is ledőltek. Szabad és független lett a munkás! Szabad formailag, de valójában megkötött. A nemzeti termék előállításában a munkás is részt vesz és abból a földbirtokos, tőkés és vállalkozó mellett ő is részt kér. Ez a rész: a munkabér. A munkabér nagyságát pedig a munkás és a vállalkozó egyetértőleg állapítják meg, de természetesen úgy, a hogy ez az erősebb félnek érdekében áll. Az erősebb, a sokkal erősebb pedig a tőkepezés,

a vállalkozó. Az eredmény: alacsony munkabér, hosszú munkaidő, nők és gyermekek munkájának kihasználása volt. A tarthatatlan állapotot aztán szépen megmagyarázta a teória — melyet Ricardo-féle munkabértörvény nevével ismerünk, — hogy hiszen a dolog másként nem is lehet, mert a munkabér szükségszerűen olyan alacsony, hogy csak éppen elegendő a munkás életének fenntartására. Mert ha több, akkor a munkások igen vígan vannak, családot alapítanak, szaporodnak és a több munkás, ki több munkaerőt kínál, ismét lenyomja a munkabért. Meg volt a jó tanács is: ne tessék házasodni!

Ezt a teóriát — melynek pedig még a híres Lassalle is felült, midőn azt «vastörvény»-nek nevezte el — zúzták porrá a munkások diadalmas sztrájkjaikkal. Bebizonyították, hogy a nemzeti termékben való részesedés kérdését nem «vastörvények» szabályozzák, hanem az az elv, hogy «a ki bírja, marja». Gyengék voltak egyenkint, erősek lettek az egyesülésben. Oly erősek, mint a többi faktorok és így sikeresen kívánhatták azt, hogy az osztozkodásban nagyobb rész jusson nekik ezután.

Utóvégre nem lehet rossz néven venni a munkástól, ha nem akar nyomorogni és éhezni akkor, a mikor látja, hogy mások milyen kényelmesen élnek. Az erőviszonyok annak idején így osztották el a nemzeti terméket. A munkásoknak gondjuk van reá, hogy az erőviszonyok megváltozzanak és ez alapon megváltozzék az elosztás mértéke is.

Ez a küzdelem a létért való küzdelem. Ugyanaz a harc az, melynek eredménye a

fajok tökéletesülése, az ember keletkezése, a kultura haladása volt. Ez a harc az, mely az egyes társadalmi osztályokat hegemoniához juttatta és attól ismét megfosztotta, hiszen a történet tanúsága szerint a papi rend uralmát a theokráciát, mindenütt a katonai rend uralma váltotta fel és az ismét helyet adott a burzsoázstálynak. Ennek a kezéből pedig most csavargatja ki a kormánylapátot a negyedik rend: a munkásoktól.

Ennek a küzdelemnek tehát tért kell nyitni és utat kell engedni. Az állam feladatát csak az képezi, hogy örködjék a felett, hogy az ilyen gazdasági harcokat csak gazdasági fegyverekkel vívják meg és a kés meg a husáng attól távol maradjon. Minden erőszakot meg kell akadályozni! Egyébként azonban végezzék el a dolgot az érdekeltek egymásközt — menten minden idegen beavatkozástól.

A ki győz — annak igaza van. Legalább egyelőre!!

Dr. Fl.

Szabályrendelet

a ház kapubejáratának elzárása s kivilágítása tárgyában.

Háztulajdonosaink nagyrészen régi s szívós ellentállása dacára végre hatálybalépett a kapu bejáratának elzárása s kivilágítása tárgyában alkotott szabályrendelet, a melyet — minél szélesebb körben való megismerhetés céljából — egész terjedelmében az alábbiakban közölünk:

1. §. Minden ház kapubejárata este 10 órától szárvá tartandó, és pedig: április 1-jétől szeptember 30-ikáig este 10 órától reggel 4 óráig; október 1-jétől márczius 31-ikéig este 10 órától reggel 5 óráig. A kapu korábbi bezárása nem tiltatik.

«Lón ezen öröme jó Lajos királynak,
Címere megmaradt jó Magyarországnak.»

Vagy mutatkozik-e jobban a német császár megvetése s a magyarság önérzete, mint midőn a Toldi-mondában

«Az király oly igen megijedett vala,
Ijedtében szólni egyet sem tud vala,
Sarkát Toldi Miklós úgy nyomódja vala,
Sarkából királynak az vér el-kifoly vala.»

Végül ott áll a cseh Mikolával vívott küzdelemben a nép meghamisíthatlan igazságszeretetének érzete. Mert a cseh vitéz, ki a szegény özvegy fiait megölte, nem nyer kegyelmet a bösz Tolditól:

«Még sem hajla szive jó Toldi Miklósnak,
Hamar fejtét vövé az cseh Mikolának,
Fejét és marháját adá az asszonynak —
Így állá bosszuját meg siralmas asszonynak.»

Az emberiség történetében előforduló rendkívüli események hatása nemcsak a társadalmi és politikai viszonyok felforgatásában nyilvánul meg, de az emberek lelki öntudatában is nagy változásokat visz véghez. Gyakran a közelmúlt viszonyosságai egy régi kor emlékeit képesek kitorolni az emberek emlékéből s csak a közelmúlt szenvedéseiből fűződik a megrémült kortársak emléke.

Bártfa város régészeti gyűjteményében egy pánczélos, sisakos lovag-alak kivont kardot tart jobbájában; a sisak egyik helyén nagy lyuk vehető észre, mely egy puskagolyótól látszik származottnak. Bártfa város krónikái s más történeti feljegyzései nem adnak felvilágosítást ezen pánczélos-lovag alak eredetéről és a monda sem szól világosan eredetéről és koráról.

A királyi vendégek «hospites», midőn Bártfán letelepedtek, hazai germán szokásaikat s történeti hagyományait is magukkal hozták és részben híven meg-

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

Költői emlékek pszichológiája.

Írta: dr. Szilágyi Albert. (Vége.)
III.

Legrégibb hazai költői emlékeinkkel úgy jártunk, mint a germánok, midőn a keresztény hit felvételekor minden a pogányvilágra emlékeztető hagyományt üldöztek; csakhogy azoknak akadt Nagy Károlyuk, ki a régi germán-emlékeket összegyűjtötte s így — habár e részt biztos tudomásunk nincsen — a megsemmisüléstől megmentette. Mert őseink sokkal jobban ragaszkodtak új hazájukba hozott vallásukhoz, semhogy oly könnyen felvették volna a kereszténységet, mint azt a történetírók nagy része velünk elhitelné. Még sz. László korában, tehát egy századdal a királyság és kereszténység alapítása után is, folytonos reakció észlelhető az idegen hit ellen. Magától értetődik, hogy mind az egyház, mind pedig az apostoli királyság pusztító harcát folytattak minden ellen, mi a pogányságra emlékeztetett. S ebben az írtó-harcban első sorban azon emlékek estek áldozatul, melyek némileg összefüggésben állottak a régi istenhittel, a dicső vezérszázad epikus s talán a magyar ókor felől való legbecesebb felvilágosítással járó egyéb emlékei. Mert a latin krónikások feljegyzései — melyeket az újabb kor felelevenített, új nemzeti mezbe öltözött — csak halovány képet nyújtanak egy nemzet hőskoráról s szellemi életéről, mely előtt reszketett a hűbéri Nyugat.

A Toldi-monda az egyedüli emlék, mely már a középkor vége felé, vagyis annak lezajlása után látott napvilágot.

Sokféleképen kísérelték meg a Toldi-monda megfejtését. Elsősorban is annak hőseiben: Toldi Miklósnak a testi erő és ügyesség, a bátorság és szívbéli derékség képviselőjében egy elődeink mythosából fennmaradt hőst vélték felismerni, mint a milyennek tisztelték Heraklest a görögök; phöniciáiek s más népek ezen föltevés szerint a pogány Toldiból későbbben a keresztény Miklós fejlődött volna, épp úgy, mint az egyházi Teofilusból — ezer évvel későbbben — a XVI. századbeli Faust. Megbízható adatok hiányában még más nemzetek emlékeihez fordultak s Toldiban majd a franczia Gamelyut vélték feltalálni, majd pedig csak a német Kurzbold-mondának hasonmását. Jóllehet a Toldi-monda eredete régi keletű; mi ez alkalommal ezen nemzeti mondánk csak azon alakjával foglalkoztunk, mely mint irodalmi emlék fennmaradt napjainkra; értem ugyan Ilosvai Péter Toldi-ját.

A fogyatékoságok egyike, melyek Ilosvai Toldi-ját jellemzik, nemcsak a hős jellemének, de sok, a mondában előforduló helyzetnek népiessége is, mely gyakran a komikummal határos; midőn pl. a fiatal özvegy ingben tánczoltatja maga előtt a szerelmes hőst.

Ezen alapvonása a mondának arra mutat, hogy a monda eredete a népben és csakis a népben keresendő.

Ilosvai Toldi-jában a nemzeti öntudat, a nemzeti büszkeség éppúgy jut kifejezésre, mint a Roland-énekekben. Mert komoly mérközése mindig idegen nemzetűekkel történik s ha a cseh Mikola nem is sértette meg annyira a nemzeti címet, mint az olasz, mégis csúfosan megölte Toldi honfitársait. Nem sugárik-e a nemzeti büszkeség és öntudat a király öröméről, mert Toldi vén napjaira legyőzte az olaszt?

2. §. A bejáratok kellő időbeni bezárásáért első sorban a házmeester, a házfelügyelő, házkezelő s ezek nem léteben a háztulajdonos felelős.

3. §. A ház kapu bejáratának minden kinyitására ott, ahol a lakófél kapukulcsot nem kap, éjjeli 12 óráig 10 fill., 12 órától reggelig 20 fill. fizetendő a házmeesternek.

4. §. A város tanácsa által meghatározandó utcák összes házainak főbejárata az alkonyat beálltával a kapuzárás idejéig világítással látandók el; kivételt képeznek az oly házak, melyekben csak egy család lakik, vagy a melyek éjjel s nappal mindig zárva tartanak.

5. §. Az ezen szabályrendelet ellen vétők kihágást követnek el s első esetben megintendők, azután 10 koronáig terjedő — a városi szegényalap javára eső — pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén pedig az 1879. évi XL. t. cz. értelmében kiszabandó elzárással büntetendők.

6. §. Jelen szabályrendelet végrehajtásával a városi rendőrkapitány bízatik meg; határozata ellen a felebbezés II. fokban az alispánhoz, III. fokban a m. kir. belügyminiszterhez intézendő.

Ezen szabályrendelet Eperjes sz. kir. város képviselő-testülete 1903. évi november hó 18-ikán tartott közgyűlésében 827. k. számú határozattal állapította meg.

Podhorányi Bálint s. k., Magyar József s. k.,
polgármester. főjegyző.

20,709—1904. III/b. szám. M. kir. belügyminiszter.

Ezen szabályrendeletet az 1879: XL. t. cz. 5. §-a alapján azzal erősítem meg, hogy a szabályrendelet 5. §-át következőképp szövegeztem:

5. §. Ezen szabályrendelet 1. és 4. §-ában foglalt rendőri rendelkezések megszegése kihágást képez s 10 kor.-ig terjedhet s az 1901: XX. t. cz. 23. §-ában jelzett czélokra fordítandó pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén pedig megfelelő elzárással büntetendő.

Budapest, 1904. márczius 3-ikán.

A miniszter meghagyásából:

Selley s. k.,
min. tanácsos.

Eperjesi Széchenyi-kör.

A Kör képzőművészeti kiállítása május hó végén nyílik meg.

A kiállítás művészi csoportja már egészen elő van készítve. E csoport keretén belül külön lesznek egyesítve Rombauer János volt eperjesi festőnek, I. Sándor orosz császár udvari képművésze Magyarországon levő képei.

Az amatőrök csoportja, a melyben a fotografusok szintén el lesznek különítve, most van előkészítés alatt s remélhetően — az amatőrök odaadó támogatása mellett — ez is mielőbb befejezést nyer.

A Széchenyi-kör ez úton kéri mindazokat, a kik Rombauer-képnek vannak a birtokában, vagy a kik a művészettel bármily irányban foglalkoznak, hogy a birtokukban levő képeket, illetve műveiket a kiállítás czéljaira szíveskedjenek átengedni s azokat május hó 15—20-ika között a Széchenyi-kör helyiségébe beküldeni.

A rendezés megkönnyítése végett azonban szíves-

örizték új hazájukban. Ezen pánczélos-lovag alak — véleményünk szerint — nem egyéb, mint a városok Roland-emléke.

Habár semmi nyoma sincsen valami hagyomány-nak vagy feljegyzésnek a bártfai Rolandra nézve, sokkal későbbi időkből fenmaradt egy népmonda, mely hozzáfűződik a pánczélos-lovag alakhoz. Román — egy hirhedt nagy rabbi — kegyelmet kapván a királytól (?) fölépítette Bártfa városát. Az akkor alkalmazásba jött löfegyvereket kigúnyolva, pánczélosan s sisakkal fején, magára irányította az új puskákat. A sisakon áthaladt golyó halálal büntette meg e vakmerőséget. Tény, hogy kisszebeni és eperjesi szomszédjaik «Rimini» névvel gúnyolják a bártfaiakat. Mátyás idejében Aramith cseh rablótársai, mint Giskra hívei garázdálkodtak a Fel-földön. A bártfai múzeumban őrzik a leveleket, melyekben Aramith fenyegeti a várost, mert a tanács egy huszita rablót kivégeztetett s Aramith társai között szerepelt egy Rimánon cseh rablóvezér is, kinek neve a monda hőisével Román- és a bártfaiak «Rimini» gúnynevével rokonságban áll. Nem hiszszük azonban, hogy egy rablótól nyert pánczél s sisak annyi becsülésben részesültek, hogy a bártfaiak azt ereklye gyanánt őrizték volna; hisz azon harcias időkben külön diadaljel is kerülhetett naponként a harcias polgárok birtokába. Azért is — véleményünk szerint — a pánczélos, sisakos lovag-alak, mely a városházán díszelgett, nem egyéb, mint egy Roland-emlék. Íme, a polgárháborúk zavarában, midőn a bártfai polgárok iszonyúan szenvedtek, a zaklatás, sanyargatás hatása alatt elmosódott a Roiand emléke s a román rablóvezér alakja emlékezetes eseményt jelentvén, kiszorította a régi szimbolumot és a népmonda csakhamar a lovag-alakhoz fűzte a huszita rablóvezér eseményeit.

kedjek mindenki a beküldendő művek számát, címét és értékét még a beküldés előtt s lehetőleg május hó 1-jéig Faragó József képzőművészeti szakválasztmányi elnökkel közölni, a ki a beküldés módosataira külön értesítést is küld.

SZINHÁZ.

Április 17-ikén városi képviselőtestületünk szinügyi-választmánya Podhorányi Bálint polgármester elnöklete alatt ülést tartott, a mely alkalommal beható eszmecsere indult meg szinészetünk napirenden levő kérdései felett s több irányban határozott is a választmány.

Így nevezetesen jóváhagyta az eperjesi szinmári szinikertületnek Krémer Sándorral további egy évre megkötött szerződését. E szerint tehát 1905. virágvasárnapig az eperjesi színház Krémer Sándor szinigazgatónak van átengedve.

E határozat meghozatalánál figyelembe vették a szemlényes jelenvolt szinigazgatónak azt a komoly ígéretét, hogy jelenlegi társulatát egy hősnővel, drámai-hőssel és egy szubrettel egészíti ki. A koloratur-énekesnő szerződötésére, illetve e szerepkör megfelelő betöltésére nézve egyelőre a választmány még nem határozott. Legközelebbi ülésében fog dönteni arra nézve, vajjon elfogadhatónak véli-e a jelenlegi koloratur-énekesnőnek szerződötését, avagy mellette még más erő alkalmazását is kívánja. A választmány ezenkívül meglegedéssel vette tudomásul azokat az intézkedéseket és átalakításokat, a melyek a színházban legutóbb történtek. Részünkről is teljesen kielégítőnek tartjuk azokat. Teljesen bevált a nézőtérnek középütt kettéválasztása, a bejárat átalakítása és az emeleti vészkijárat megnyitása. Ószinte elismeréssel emeljük ki e helyütt rendőrhatalóságunknak azt az intézkedését, hogy a vészkijáratnál erőlyesen követeli az előadások folyama alatti állandó tűzoltó-szolgálatot. A vasfüggöny bevezetésétől ezúttal csakugyan el kellett állni, mert előbb-utóbb átépítendő színházunkba nem lett volna célszerű ilyen drága befektetést eszközölni.

Az előadások az elmúlt hét folyamán meglehetősen sikerültek voltak; azonban nagyobbbrészt ismételt darabok kerültek színre.

Vasárnap másodsor játszották és táncolták «A vándorlegény»-t. Kornai Margit, Bay, Papir, Szentes nagy animóval s ügyesen mozogtak, illetve Papir művészi alakítást adott Straubinger vándorlegény szerepében. Nagyon kedves jelenség volt Komáromy Margit s Garai Ilus.

Hétfőn zónaelőadásban «Bob herczeg» ment telt ház előtt és Kornai Margittal a czimszerepben. Pomponiust Szentes János adta nagy odaadással, de kissé túlozva. Igen helyes volt Komáromy Margit is mint Annie, bár a hangja gyenge.

Kedden a jól ismert «Mozgófényképek» pompás helyzetkomikumai mulattatták a kicsiny, de hálás

Végül még megjegyzem, hogy a népszikologiai módszer alkalmazása nem újkeletű a történetírásban sem; kiváló írók rendszeresen éltek vele, különösen nagy események kutatásánál. Sőt a történetírók utólréhetetlen bajnoka: Maccaulay, kiváló gondot fordít az események népszikologiai hátterére.

A nagy angol történetíró ugyan jellemrajzaiban — épp úgy, mint nevezetes események méltatásánál — az indító lélektani alappal bíró indokokat kutatja, melyek körülmények adták közreműködtek a történeti dolgok fejlődésében. Sőt mondhatjuk, hogy a nagy író nagyobb súlyt helyez arra, hogy miképen, hogyan, milyen körülmények között történt valami, mint a történetekre nézve egyáltalában. Ezen módszer alkalmazása tetemesen hozzájárult a történetírás keretének nagyobbításához s bátran mondhatjuk, hogy ez az események és emlékek a népszikologia-méltatás körébe való bevonása által azon művészeti álláspontra vergődött, melyet alkotórészeik arányossága s harmoniája által a művészet más ágai már régóta elértek. Ezen módszer azonban — t. i. a népszikologia alkalmazása — épp úgy az irodalmi emlékek, mint az események történetére nézve, csakis igen határozott, elvitázhatalan adatok segítségével eszközölhető. Mert milyen nehéz még az események történetében az igazság kipuhatólása, megállapítása, mutatja a Raleighről fenmaradt történeti adoma; Raleighről, ki hozzáfogott egy világtörténet megírásához, melynek első kötetét be is fejezte vala, midőn egyszer a királyi udvaron az ő jelenlétében végbement eseményt háromféle alakban hallotta elbeszélni. Ezen bosszankodva, megsemmisíté művét, mondván: «Hogy merjek arról írni, mi a rég elmúltban történt, ha egy oly eseményt, mely jelenlétében folyt le, három ember háromféle-képen adott elő».

publikumot. Menszky Borisz szerepében Szóke Sándor brillírozott, a ki ezúttal is megmutatta, mennyire sokoldalú. jeles erőt nyert benne a társaság. Kitűnő Kaján Tóbiás volt Szentes. Papir pompás maszkot produkált. Kendi szeretetreméltó volt. Ernye is igyekezett kiaknázni hálás szerepét. Tisztai és Szilágyi Berta ez alkalommal is gyakorlott, jó erőknél bizonyultak.

Szerdán harmadszor adták «A vándorlegény»-t.

Csütörtökre a «Sötétség» volt hirdelve, de a vasutasok sztrájkja miatt Peterdi Sándor — a ki a színészek országos gyűlésére a fővárosba utazott — nem jöhetett vissza s e miatt a «Cigánybáró» került színre. Szaffi cigányleány szerepében Hugonnai Irénnek alkalma volt kimutatni az énekes-szerepkörre való rátermettségét. Hangja ezúttal nagyobb hatással is érvényesült, helyenként, a hirtelen átmenetknél figyelmet érdemlő hajlékonyságot tanúsított, csak a játékának kellett volna elevebbnek lenni. Partnere: Torma szépen s biztosan énekelt s jól is játszott. Szentes, túlzottan bár, de sikerült alakítást adott Zsupán Kálmán szerepében.

Pénteken ismételték az «Aranykakas»-t.

Főv. heti műsor: Vasárnap: «Piros bugyellaris», énekes népszimű. — Hétfőn: «Józsi», bohózat, zónaelőadásban. — Kedden: «Aranyvirág», operette 3 felv. — Szerdán: «Kis lord», énekes vígjáték. — Csütörtökön: «Sötétség», szimű. — Pénteken zónaelőadásban: «Postásfiú és húga», énekes vígjáték. — Szombaton nagy újdonság, itt először, minden vidéki szinpadot megelőzve: «Hajdúk hadnagya», nagy operette.

HIREK.

* Rákóczi. Örömhír járta be e hó 20-ikán a magyar hazát. A legelső magyar embernek, a királynak, lélekemelő tettéről beszélt ez a hír s hangos dobogásra készítetett minden igaz magyar szívet. II. Rákóczi Ferencz hamvainak hazaszállítására maga felséges királyunk hívja fel a kormányelnök figyelmét, igaz becsülésre méltó lovagiassággal hajtva meg a lobogót történelmünk e dicsőült alakjának emlékezte előtt. Mélységes hála kél szívében e hír hallatára; hála a legbensőbb alattvalói szeretettel ölelkezik s hűséggel veszi körül a királyt. A galatai sírbolt közel kétszázéves lakója nem sokára elhagyja az idegen földet s itt, az édes hazai földben fogja aludni örök álmát, a szive utolsó dobbanásáig rajongással szeretett magyar haza jövődő boldogságáról, nagyságáról, dicsőségéről. A legnagyobb királyi kitüntetés érte II. Rákóczi Ferencz szellemét. A király szavára úgy fognak visszatérni hamvai, mint a hogy az egész életpályájához méltó: fejedelmi pompában, az egész nemzet, az egész szent korona kegyeletes kíséretében. Azok a szent emlékek, a melyek történelmünk ez egyik legdicsőbb alakjához fűződnek, nagy részben s drága kincs gyanánt Sárosvármegye 200 év előtti történetével forrtak együvé. Ennek hatása alatt, a midőn fokozott hazafüi örömmel hálaszavunkat küldjük nagy királyunk felé, egyúttal annak a reményünknek adunk kifejezést, hogy különösen ennek a mi vármegyénknek közönsége impozáns módon fog résztvenni abban a nagyszerű temetésben, a melyhez hasonló aligha mutat fel a világtörténelem.

* A kir. törvényszék vezetésének átvétele. Április 21-ikén, csütörtökön, vette át dr. Grynaeus Géza újonnan kinevezett törvényszéki elnök az itteni kir. törvényszék vezetését. E napon ült ugyanis össze a kir. törvényszéknek teljes tanácsa, mely előtt az újonnan kinevezett elnök megjelent s a hivatalos esküt az előirt formások közt letette. Az eskűnek elhangzása után az elnököt a bírói-kar s az egész törvényszék nevében Urbán Gyula kir. ítélőtáblai bíró lelkes szavakkal üdvözlőlvén, a törvényszék vezetését az új elnöknek ünnepélyesen átadta, mire az új elnök a szíves üdvözlést meghatóttan megköszönvén, elnöki működésének irányelveit szép beszéd kíséretében kifejtette. Az erre felhangzott lelkes éljenzés-kar a teljes tanácsülés bezáratván, a bírói- és jegyzői-kar, valamint az összes törvényszéki tisztviselők külön is tisztelegtek az új törvényszéki elnöknek, ki ez alkalommal is szíves ovációk központja volt. Ezzel az elnök hivatalbiktatásának ünnepélye véget ért.

ében Szóke Sándor
atta, mennyire sok-
aság Kötő Kaján
maszkot produkált.
is igyekezett kiak-
lági Berta ez alka-
bizonyultak.
A vándorlegény-t.
olt hirdette, de a
Sándor — a ki a
városba utazott —
Zigánybáró» került
Hugonnai Irénnek
szerepkörré való rá-
bb hatással is érvé-
neteknél figyelmet
csak a játéknak
Partnere: Torma
játzott. Szentés,
adott Zsupán Kál-

akas»-t.
Piros bugyelláris,
esi», bohózat, zóna-
g», operette 3 felv.
figyelték. — Csütör-
teken zónaelőadás-
vígjáték. — Szom-
minden vidéki szín-
ya», nagy operette.

be e hó 20-ikán
gyar embernek,
l beszélt ez a hír
ett minden igaz
rencz hamvainak
királyunk hívja
igaz becslésre
meg a lobogót
ának emlékezete
ívünkben e hír
alattvalói szere-
körül a királyt.
ves lakója nem-
let s itt, az édes
ok álmát, a szive
szeretett magyar
gyaságáról, dicső-
kitüntetés érte
A király szavára
ai, mint a hogy
fejedelmi pom-
ész szent korona
a szent emlékek,
gyik legdicsőbb
en s drága kincs
év előtti törté-
ek hatása alatt,
amel hálaszavun-
együttal annak
ezést, hogy külö-
nknek közönsége
ni abban a nagy-
hasonlót aligha

etésének átvétele.
e át dr. Grymaeus
zéki elnök az itteni
nült ugyanis össze-
ssa, mely előtt az
t s a hivatalos es-
ette. Az eskünek
rói-kar s az egész
sa, kir. ítélőtáblai bír
enszék vezetését az
mire az új elnök a
egköszönvén, elnöki
ed kíséretében kifej-
jenzés közt a teljes
egyzői-kar, valamint
külön is tisztelegtek
alkalommal is szívé-
az elnök hivatalba-

* **Eljegyzés.** *Illykócs István* girálti kir. aljárásbíró
április hó 18-ikán jegyet váltott *Berzeviczy Szejóval*,
Berzeviczy Rezső girálti főszolgabíró leányával.

* **Eljegyzés.** *Klein Kornéliát* Töltszékéről eljegyezte
Pásztor Ármin Egerből.

* **Gyászrovat.** Részvétellel vettük s közöljük az
alábbi gyászjelentést: „Alulírottak mélyen szomorodott
szívvel jelentik, hogy forrón szeretett atyjuk, nagyatyjuk,
dédatyja és apósuk *Varga József* nyug. kántortanító úr
hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek ájtatos
felvétele után, élete 83-ik évében f. évi április 17-ikén
reggel 3 óraker jobblétre szenderült. A drága elhunyt
földi tetemét folyó hó 19-ikén d. u. 4 óraker fogjuk
a r. kath. anyaszentegyház szertartása szerint a helybeli
sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő
szentmiseáldozatot a megboldogult lelkiüdvéért f. hó
20-ikán reggeli 9 óraker fogjuk a róm. kath. főtemplom-
ban a Mindenhatónak bemutatni. Eperjes, 1904. évi
ápr. hó 17-ikén. Requiescat in pace! *Bányász Jánosné* sz.
Varga Jozefa, *Varga Bertalan*, *Varga Mária*, özv. *Kiszely*
Mártonné szül. *Varga Júlia*, *Pikula Edéné* szül. *Varga*
Ottília, *Varga Poldi*, gyermekei. *Bányász János*, *Pikula*
Ede, vöi. *Varga Bertalané* sz. *Horák Erzsébet*, menyé.”

Apr. 17-ikén hunyt el Herhejen *makói Makay József*
földbirtokos, életének 95-ik évében.

Ander Karoly nyug. kántortanító ugyancsak ápr.
17-ikén halt el Eperjesen, életének 58-ik évében.

* **Gyászír.** Mély részvétellel értesülünk, hogy
Weichhart Karoly kir. tanácsos, nyug. m. kir. pénzügy-
igazgató április 22-ikén hirtelen meghalt. Az elhunyt,
mint kiválóan buzgó és szakképzett tisztviselő, több
éven át vezetője volt az eperjesi kir. pénzügyigazgató-
ságnak s felelőssége, nehéz állásában mindig el-
ismerés jutott neki osztályrésztül úgy felettes hatósága,
mint az adózó közönség részéről. Elhunytáról várat-
lanul süjtött családja a következő gyászjelentést adta ki:
„Alulírottak fájdalmas szívvel jelentjük a szeretett férj,
atya, após, nagyatyja: *Weichhart Karoly* kir. tanácsos,
nyug. m. kir. pénzügyigazgató f. évi április hó 22-ikén
reggeli 6 óraker, életének 67. évében szívészélhűdésben
történt váratlan elhunytát. A boldogultnak hült tetemeit
f. évi április hó 24-ikén d. u. 3 1/2 óraker fogjuk a
főutcza 144. sz. házból a róm. kath. vallás szertartása
szerint a helybeli r. kath. temetőbe örök nyugalomra
kiszéni. Az engesztelő szentmiseáldozat pedig f. évi
április 25-ikén d. e. 9 óraker fog a helybeli r. kath.
plébániatemplomban a Mindenhatónak bemutatni.
Eperjes, 1904. április hó 22-ikén. Nyugodjék békében!
Özv. *Weichhart Karoly* szül. *Schneider Stefánia*,
mint neje. *Frenyó Lajosné* szül. *Weichhart Szeréna*,
Weichhart Waldemár, mint gyermekei. *Frenyó Lajos*,
mint veje. *Frenyó Lajoska*, mint unokája.”

* **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, *Kadlec*
József magánzó április 22-ikén éjjel 11 óraker rövid
szendvedés után, élete 60-ik s házasságának 32-ik évé-
ben Eperjesen elhunyt. Hült tetemeit április 24-ikén
délután 4 óraker, róm. kath. szertartás szerint helye-
zik nyugalomra az eperjesi sírkertben.

* **Ajándékozás.** *Palugyay Gusztáv* kúriai bíró,
nyugalmozott eperjesi kir. törvényszéki elnök, a kollé-
gium jogakadémiának ajándékozta dr. Szilágyi Dezső,
volt m. kir. igazságügyminiszter fénynyomatú arczképét.
A jogakadémia régi lelkes barátjának, a koll. igazgató-
választmány buzgó tagjának, *Palugyay Gusztávnak* ezt
a lekötelező figyelmét a jogakadémiai tanári-kar leg-
utóbbi gyűléséből megleghangú átirattal köszönte meg.

* **Meghívó** az eperjesi m. kir. áll. *tanítónéközp-*
intézetben május 1-jén délután 6 óraker az intézet
Kossuth Lajos-utczai tornatermében, felerészben az ifjú-
sági segélyegyesület, felerészben az eperjesi Tanítók
Háza javára tartandó *iskolai előadásra*. Az előadás
műsorozata: 1. Népdal-egyveleg. *Lányi Ernőtől Énekli*
az intézet énekkara. 2. «Hamupipőke» *Váradí Antaltól*.
Zenije Poldini Edétől. Mese három képbén, énekekkel
és tánczszal. Személyek: Mostoha: *Oláh Ilona*. Első
testvér: *Márkos Júlia*. Második testvér: *Havas Anna*.
Hamupipőke: *Havas Rózi*. Tündér: *Kozsár Irma*.
Herczeg: *Holczér Irén*. Apródok: *Tulcsik Erzsé*, *Dörner*
Irén. Galambok: *Ballásch Stanzi*, *Czékus Gabriella*,
Debreczy Ilona, *Grész Ella*, *Lépi Valéria*, *Melles Zsófia*,
Onczay Erzsé, *Popeszku Mária*, *Rozgonyi Jolán*, *Schenkner*
Irén, *Vass Iza*, *Wladimir Irma* *Udvarhölgyek*: *Bodrogi*
Ilona, *Glauf Ilona*, *György Jolán*, *Petrovay Berta*, *Polyák*

Emma, *Stollmann Szeréna*, *Trompler Márta*, *Vágó Margit*.
3. *Koszorútáncz*. Tánczolkák: *Csikó Anna*, *Debreczeni*
Sári, *Kemény Erzsé*, *Kiss Ilona*, *Klimkó Vilma*, *Korodi*
Ilona, *Telegdy Klári*, *Vilinszky Emma*. *Ülőhely* 2 kor.,
állóhely 1 kor. Jegyek előre válthatók *Kösch Árpád*
könyvnyomató-intézetében.

* **Pályázatok.** A sírokai járáshoz tartozó *színeit*
s ugyane járás *alsóbesesi* körjegyzőségénél füresedésbe
jött a *segédjegyzői állás*. Kik ezekre az évi 600 kor.
javadalmazással egybekötött, egyúttal anyakönyves
állásokra pályázni óhajtanak, az 1883: I. t.-czikk 6. §.
illetőleg 1900: XX. t.-cz. 3-ik §-ában megszabott képe-
sítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket
a színeire nézve *május 6-ikán*, az alsóbesesire nézve
pedig *május 2-ikán* déli 12 órájáig nyújtsák be *Egerer*
Ferencz főszolgabíró hivatalához.

* **Csinos czukrászüzletet** rendezett be Eperjesen
Gubcsó Gyula polgártársunk az e czélra megvett s át-
alakított *főutcza 39. számú* házában, a hova most
kötözött át eddigi helyiségéből, a volt *Spargenapane-*
*ház*ból, a hol 37 évig állott fenn ez az üzlet. A kik a
régii «*Vadászkürt*»-szállóra emlékezhetnek, csodálkozni
fognak, hogy a helyes számítás s a fejlett fizés segélyé-
vel milyen modern épületté alakult át a régi építész ház,
Látványosságnak is beillő. A czukrászüzlettel kapcsola-
tos, az utcáról külön bejárattal nagy kávéházi helyiség
két tekeasztallal áll a vendégek rendelkezésére. Utalással
lapunk mai számában a hirdetések között közölt erre-
vonatkozó értesítésre, ajánljuk ez üzletet közönségünk
figyelmébe.

* **Az eperjesi ügyvédi-kamara** május 31-ikén
d. u. 3 óraker Eperjesen, a kamara hivatalos helyisé-
gében rendes évi közgyűlést tart. Napirend: 1. *Ügyviteli*
jelentés. 2. Az 1903. évről szóló számadások felülvizs-
gálása és az 1904. évi költségelőirányzat megállapítása.
3. Esetleg beadandó indítványok tárgyalása.

* **Városok kongresszusa.** A magyar városok
polgármesterei néhány év óta rendszeresített kongressz-
zusukat az idén májusban Nagyváradon fogják meg-
tartani. A kongresszusnak legfontosabb tárgyai a házadó
reformja és a városi tisztviselők fizetésének rendezése lesz.

* **Pályázati hirdetmény.** Néhai *Kösch Frigyes*
örökösai — atyjuk emlékének megörökítése czéljából
— 2000 koronás alapítványt tettek *Kösch Frigyes-féle*
cselédjutalmazási alapítvány czímen, melyre a szabá-
lyok értelmében ezen pályázat nyitattik. A alapít-
ványi tőkének 4 1/2 %-os évi kamatait három egyenlő
részre osztatván, 1904. május 3-ikén délután 3 óraker
fognak a jutalomért pályázó eperjesi cselédek közül
a rendőrkapitány által legjobbnak megállapított három
cselédnek ünnepélyesen kiadatni. Legjobb alatt azon
cselédek értendőek, a kik Eperjesen leghosszabb ideig
egyfolytában, egy és ugyanazon munkaadónál (gazdánál)
szolgáltak, híven, szorgalommal, kifogástalan pél-
dás erkölcsi magaviselettel — a gazda meglegedésére.
Felhivatnak ennél fogva mindazon helybeli cselédek —
állás- és nemre való tekintet nélkül — kik a jutalom-
díjakra pályázni s azokat elnyerni óhajtják, hogy írás-
beli kérvényeiket legkésőbb *április 30-ikéig* Eperjes
város rendőrkapitányi hivatalában személyesen nyújtsák
be. A kérvényhez melléklendők: a pályázó cseléd-
könyve és szolgálatadójának sajátkezüleg és pecsét-
jével ellátott, valamint az illető lelkész által megerősít-
tett bizonyítványa, melyben kitüntetendő, hogy a pá-
lyázó mely idő óta mily minőségben szolgál a bizo-

* **Felvételi pályázat.** Az eperjesi állami *tanítóné-*
képző intézet 1-ső osztályába az 1904—5. évre fel-
vehető 5 feldíjas bennlakó 210 kor. fizetés mellett,
15 egész-díjas bennlakó 420 kor. fizetés mellett és
10 segély nélküli bejáró növendék. A pályázati kérvé-
nyek *május 1-jétől május 31-ikéig* nyújthatók be az
intézet igazgatóságához. Az 1 koronás bélyeggel ellátott
folyamodvány mellékletei: születési. iskolai, orvosi, újr-
oltási bizonyítvány; hatósági, vagyoni és családi ki-
mutatás. Felvételnél csak a *kitűnő és jeles* bizonyít-
ványok vétetnek figyelembe. Eperjes, 1904. április 14.
Dúsz Mária, igazgató.

* **Égési sebeibe belehalt.** *Herschkovics Mór* pék-
inas még márczius havában vigyázatlanságból magára
rántotta a petroleumlámpást és súlyos égési sebekek
került a városi kórházba. Bármilyen gondosan ápol-
ták is, nem tudták megmenteni az életét, ápr. 16-ikán
a kórházban meghalt.

* **Fényképészeti készülékek és vegyszerek** ere-
deti gyári áron kaphatók *Mildner Ferencz* kir. akad.
könyvkereskedésében *Kassán*, Fő-utczza 52. Árjegyzék ki-
vánatra ingyen és bérmentve. Részletfizetés nincs kizárva.

* **Új vasúti menetrend.** Lapunk más
helyén közöljük a május 1-jén életbelépő új menet-
rendet. Az eddigi menetrenddel szemben az eltérések
a következők:

<i>Eperjesről</i>	az eddigi 4 50 regg. helyett 5 07 regg.
<i>Abos felé</i>	» » 6 24 » 6 55 »
indul	» » 10 38 d. e. » 11 00 d. e.
a vonat	» » 7 15 este » 7 10 este
	» » 9 53 » 10 00 »

<i>Eperjesről</i>	az eddigi 6 33 regg. helyett 7 05 regg.
<i>Ortófelé</i>	» » 1 46 d. u. » 1 44 d. u.*
	» » 5 30 » 5 28 »
	» » 10 04 este » 9 52 este**

* Eperjes megállónál nem áll meg. — ** Csak vasárnapon és csütörtökön.

<i>Eperjesre</i>	az eddigi 6 23 reg. helyett 6 54 regg.
érkezik	» » 9 25 d. e. » 9 25 d. e.
a vonat	» » 12 10 d. u. » 12 10 d. u.
	» » 1 41 » » 1 39 »
<i>Abos felől</i>	» » 5 20 » » 5 18 »
	» » 9 52 este » 9 37 este
	» » 11 35 » » 11 44 »

Bártfa felé 3-szor indul s *Bártfáról* 3-szor érkezik a vonat.
Eltekintve az indulási vagy érkezési idő változásától,
kellemetlen ez új menetrendnél az a körülmény, hogy
a délután 1-44 p.-kor a főállomásról *Orló felé* menő, vala-
mint az *Orlóról* d. u. 2-38 p.-kor az Eperjes-főállomásra
érkező vonat *Eperjes-megállóhelyen* nem áll meg ezentúl.

* **Sorozás Bártfán.** Ápr. 18, 19. és 20-ikán álltak
sor alá a makoviczai-jársábeli állításra kötelezettek, a
kiknek azonban nagyrésze nem jelent meg a sorozó-
bizottság előtt, mert időközben Amerikába vándorolt.
Az újonczjutalék kitéltet az itthonmaradtakból is, a
szükséges létszámból nem hiányzik. A közhadsereg-
hez 44, a honvédséghez 12 újonczot soroztak, a kik
már május 9-ikére behívót is kaptak. Az ex-lexből
némi hasznót mégis húztak, mert nem kell teljes három
esztendő szolgáltniok. Az 1904. évben állításra kötelezet-
tek júniusban jönnek sor alá. A sorozó-bizottság elnöke,
Tahy József alispán, elismerését fejezte ki *Köszeghy*
Ádám makoviczai-jársábeli főszolgabíró előtt a sorozási
előmunkálatok pontos keresztülviteléért, a minek folytán
a sorozás rendben s fennakadás nélkül megtörténhetett.

* **A kassa-oderbergi vasút beruházási kölcsöne.**
A kereskedelemügyi minisztériumban a napokban tanács-
kozások folytak a kassa-oderbergi vasút beruházási köl-
csöne kérdésében, mely alkalommal a kölcsön elő-
készítésének anyagát beszélték meg. Mérvadó helyen
az a szándék, hogy ez a kérdés minél hamarabb meg-
oldassék. Mivel a kölcsön kibocsátásához mindkét állam
törvényhozási engedélye szükséges, a két kormány-
nak e kérdésben előzetesen tárgyalnia kell. Azok a tár-
gyalásokon, melyeket a két kormány egymással és
közösen a társulattal fognak folytatni, állapítják meg
véglegesen úgy az osztrák, mint a magyar vonalon
épitendő második vágány költségének fedezésére szük-
séges kölcsön összegét. A kérdés még csak az elő-
készítés stádiumában van, de a kormánykörökben meg-
van a szándék annak mihamarább való megoldására,
a mit indokol az a körülmény, hogy a magyar állam-
vasutak csatlakozó-vonalain — tekintettel a Német-
ország felé irányuló forgalom folytonos emelkedésére —
a második vágányt különben is ki kell építeni és így
ezen export-vonal folytatásaként a kassa-oderbergi vasút
vonalán is megépitendő lesz a második vágány.

* **Milyen lesz az idő májusban?** Meteorológiai
megfigyelések alapján május hónapra a következő
időjelzést állapítja meg a *Meteor* című időjelző lap:
Május hónap a bolygók állásaiból következtetve, a
terményekre nem mutatkozik kedvezőnek, a 8-ik
csomópont veszedelmes hideg jellege nagy bajt is
hozhat, majd a 13-iki csomópont hatásától kezdve
meleg ugyan, de száraznak ígérkezik az időjárás, a mi
az ezt megelőző hideg jelleg s a márczius erős változó
időjárása után nem fog kedvező kilátásokat nyújtani
az aratásra nézve.

* **Harczásati tanulmányok Bártfa környékén.**
A cs és kir. 17. gyalog-hadosztály parancsnoksága
német és magyar nyelvű átiratban értesítette a bártfai
városi tanácsot, hogy június elején Bártfa város kör-
nyékén harczásati tanulmányokat végez és e czélból

A legkiválóbb tanárok és or-
vosoktól mint hathatós szer:
Sirolin
tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajai-
nál, úgymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál
influenza után ajánlatik.
Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az újul izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek
is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantli czéggel legyen ellátva:
F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz).

a jelzett időben 4 táborkok, 18 törzs- és főtsit érkezik Bártfára. A tisztek Bártfa-fürdőben fognak lakni és az átírat az írárt is kérdést intéz, hogy Bártfa-fürdő szállodái és vendéglői mikor nyílnak meg. A városi tanács a fürdő igazgatóságával érintkezésbe lép és ezután intézi el a hadosztályparancsnokság átíratát.

* **Kikövezés.** Végre-valahára megvalósul a közönség kívánsága. A vasút felé vezető (Kassai-) utat kikövezik. Pár nap előtt történt az út közigazgatási bejárása, melyen *Szanyoghly János* műszaki tanácsos is részt vett.

* **Kétes tizkoronás.** *Soltész István* eperjesi szabó egy tizkoronás aranyat kapott fizetésképen egy zenésztől, de az aranyat gyanús pengése miatt sehoh sem akarták elfogadni. Már a tulajdonosa is közel volt a gyanúsításhoz s azért szakértőkkel megállapította, hogy a pénz csakugyan arany vagy legalább is annak látszik s hogy mégsem peng úgy, a hogy egy közönségesen megszokott aranypénztől elvárni lehet és azért aztán a körmöcbányai pénzverő-hivatal vonta kérdőre s illetve az aranyat odaküldte, hogy érte sikerültebb példányt küldjön.

* **Öngyilkosság féltékenységből.** *Szenter Erzsébet* nek egy Goldin János nevű péklegény udvarolt. A leány is szerette a fiút. Az utóbbi időben azonban szeretője nevét gyakran hallotta egy másik leánnyal együtt említeni, kinek a hűtlen szerető állítólag házassági ajánlatot is tett. Ennek hallatára az áldott állapotban levő *Szenter Erzsébet* marólúgot ivott. A szerencsétlen leány iszonyú fájdalmak közt halt meg.

* **A «Szinház» szépségversenye.** A *Szinház* cz. képes művészeti hetilap nagyszabású szépségversenyt rendez. A szépségversenyen csakis nők vehetnek részt, még pedig nemcsak színésznők, hanem bárki más, társasági hölgy is, mert a verseny célja eldönteni, hogy a legelső magyar szépség a színésznők-avagy a társasági hölgyek között található-e. A verseny húsvétkor kezdődött s a jelentkezések végső határideje 1904. évi május 15-ike. Az ezentűl jelentkezők nem bocsáthatók pályázatra. A jelentkezés két — legalább is Makart-nagyságú — fénykép által történik. Az egyik mellkép, a mely az arcot, a másik teljes kép, a mely az alakot híven mutassa be. A képek kartonja a jelentkező nevét viselje. Névtelenül pályázók figyelembe nem vétetnek. A fényképek *A Szinház* kiadóhivatala címére küldendők. A szépségverseny pályadíjai a következők: első díj: egy teljesen új, ezer kor. értékű mahagoni pianino. Második díj: egy nagy ezüst-koszorú. Harmadik díj: *A Szinház* első és második évfolyama aranyos díszbörkötésben. A nyertes képek fényképezéseit elismerő díszoklevéllel tüntetik ki. A nyertes és dicséretes szépségek képei sorrendben fognak megjelenni *A Szinház* művészeti hetilapban. A verseny eredményét *A Szinház* 1904. május 22-iki számában közli. Levélbeli kérdésekre *A Szinház* kiadóhivatala bővebb felvilágosításokkal szolgál.

* **Halálos kimenetelű verekedés.** *Bobuczki János* és *Kovalics Péter* feketeküti lakosok a legjobb egyetértésben éltek eddig egymással. A múlt vasárnap is együtt mentek a korcsmába, hol azonban oly mérték-telenül ittak, hogy a szesz hatása alatt valami csekély-ségen összeveszttek. Verekedés közben *Kovalics* oly szerencsétlenül ütötte meg társát egy kővel, hogy az nyomban meghalt. A tettes megugrott. A hullát dr. Földi Manó és dr. Horovitz Imre orvosok felboncolták.

* **Letartóztatott kivándorlók.** Ápr. 16-ikán három galicziai nő érkezett Orló felől az eperjesi állomásra s Amerika felé készültek tovább-utazni — útlevél nélkül. Rendőrségünk megbüntette s hazatoloncoltatta őket, a náluk talált pénzt pedig elkobozta s illetékes hatóságuknak elküldötte.

* **Lopás a torna-versenyterén.** E napokban a torna-versenyterei bódében *B. G.* tanuló fogason függő ruhájából kilopták a pénztárczát, a melyben 30 kor. volt. A tettes eddig nem került meg.

* **Letartóztatott tolvaj cseléd.** *Syskó Paraszka* galicziai illetőségű cseléd április 18-ikán a felsőkülvárosban két drb ezüst-kanalat akart eladni, a melyeken *Szuchy A.* monogram volt. A nyomozás kiderítette, hogy a kanalakat gazdájától lopta s előbbi gazdájánál is kisebb lopásokat követett el. Bűnvádi indítvány hiányában lefényképezés után eltoloncolták Galicziába.

* **Léprement zsaroló.** *M. J.* helybeli vendéglős nejtől 50 koronát akart kizsarolni egy névtelen levél írója, a ki a választ poste restante 1916. szám alatt kérte. De rajtavesztett a vakmerő kísérleten. Az értesített rendőrség detektivet állított a postahivatalhoz, a ki a rejtélyes zsaroló *O. J.* kereskedőségét személyben rövidesen letartóztatta. Tettét töredelmesen bevallotta. Feljelentették az ügyészségnek.

* **Elvi döntések ipari ügyekben.** A kereskedelem-ügyi minisztérium a következő elvi jelentőségű döntéseket hozta: Az iparossegéd elbocsátási bizonyítványában

a segéd erkölcsi magaviseletére vonatkozó megjegyzés, a minisztérium legutóbbi kelt határozata értelmében, csakis a segéd egyenes kivánságára vehető fel. — A *gyártmányok* «à la» megjelöléssel való forgalomba-hozatala kihágást képez. A minisztérium kimondta, hogy más iparos közforgalomban levő utánzatának az illető iparos neve alatt «à la» megjelöléssel való forgalomba hozása kihágást képez és az iparkihágási törvény értelmében büntetendő.

* **Végzett jogászok figyelmébe!** Értesülésünk szerint a katonai büntetőperrendtartás reformjára vonatkozó munkálatok már befejeztettek és remélhető, hogy a vonatkozó törvényjavaslatok tárgyalása már a f. év őszén úgy a magyar, mint az osztrák parlament elé kerülnek, hogy mielőbb törvényerőre emelkedjenek. Ezen reform maga után vonja majd a hadbírói karnak tetemes szaporítását, a hadügyi kormányzat pedig — a mint az, az 1903. ápr. 25-ikén kelt 17. sz. hadsereg-rendelet közlöny melléklapján foglalt pályázati hirdet-ményből kivehető — arra való tekintettel, hogy a hadbírói tisztikar kellő pótlásáról gondoskodjék, máris kilátásba helyezte, hogy az évi 1600 kor. javadalmazással bíró gyakornokok számát a jövő évben tetemesen szaporítani fogja. A hadbírói gyakorlatra olyan tartalékos tisztek, tartalékos katonai hivatalnokok, tartalékos hadapródok, tartalékos hadapródjelöltek bocsáttatnak, kik jogi tanulmányaikat befejezték és bizonyítvánnyal igazolni képesek, hogy a jogtudományi államvizsgát letették. A felvétel iránti kérvények alakjára és felszerelésére vonatkozó közelebbi adatok a hadbírói szervezeti határozmányaihoz foglaltak; pályázók, kik a magyar, horvát vagy a román nyelvet bírják, előnyben részesülnek. Reméljük, hogy fiatal jogászaink felhasználják majd ezt az alkalmat és ez életpályá kedvező kilátásaira való tekintettel nagyobb számban jelentkeznek a hadbíróihoz való belépésre. Megjegyzendő, hogy a szolgálati (német) nyelv nem-tudása egyáltalán nem képez akadályt a felvételnél, valamint külön ki-emeljük, hogy az 1600 kor. javadalmazás mindjárt a szolgálatba való belépés napjától kezdve folyósítatik.

* **Titkárválasztás a bártfai Vöröskeresztgyűlésben.** A bártfai Vöröskereszt-főgyűlés *Tahy István* né elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen a lemondott titkár helyébe a nagy számmal megjelent tagok titkárrá egyhangulag dr. *Uhlíng Leo* ügyvédet, lapszerkesztőt választották meg. A közgyűlés az elintézendő ügyek nagy számára való tekintettel, helyettes-titkári állást is létesített. Helyettes titkár *Hajós Ernő* ügyvédjelölt lett. A *Kepes Ferencz* né távozásával meg-üresedett választmányi-tagságra egyhangulag *Tirscher István* né választották meg.

* **A kereskedelmi alkalmazottak kongresszusa.** A kereskedelmi alkalmazottak Nagykanizsán tartott múlt évi kongresszusa tudvalevőleg elhatározta, hogy az idei kongresszust június havában Miskolcra tartják meg. Mint onnan jelentik, a helyi bizottság vállvetve működik a végrehajtóbizottsággal, hogy a kongresszus a hozzá fűződött várakozásoknak minden tekintetben megfeleljen.

* **A chalice.** Ha a hithű zsidóasszonynak a férje meghal, az özvegyi állapotba kerülő asszony csak úgy mehet férjhez, ha elhalt urának a fitestvére (föltéve természetesen, hogy van ilyen) házassági engedélyt, vagyis chalicát ad ki, a mi az ő elsőbbségi jogairól való lemondást jelent. Az ilyen chalicát adható fivérek persze akárhánszor visszaélnék a helyzettel s az özvegy-asszonyt, a kinek férjhezmenetnéje van, alaposan megsarcosolják. Ezzel a helyzettel szemben igen érdekes az a döntés, melyet egy ily ügyben a bécsi legfelsőbb bíróság hozott. Az eset úgy történt, hogy az özvegy-asszony férje fivérének 8000 koronát fizetett a chalicáért. Férjhez is ment máshoz, de aztán perrel követelte vissza a chalice-díjat, a 8000 koronát. A pert a két alsófokon elvesztette, de a legfelsőbb bíróság visszafelté neki a 8000 koronát, elfogadta az asszonynak azt az érvét, hogy a 8000 koronát a chalicáért csak kényszerhelyzetben adta. A sógornak ezt a kényszer-helyzetét kihasználva, nem volt szabad a 8000 koronát igényelnie s mert ehhez elfogadható jogalapja nem volt, vissza is kell téríteni.

* **Zálogház helyett — a sebesi rétekre.** *Kristófi János* csonkakezű eperjesi papagálymutogatót egy fiatalember pár nap előtt azzal bírta meg, hogy az itteni zálogházból váltsa ki az aranyóráját. Egyet gondolt *Kristófi* s a zálogház helyett a sebesi rétek felé irányította lépteit. Mire három óra múlva az értesített rendőrség ráakadt, akkora már két pinczernő társaságában 30 koronát elmulatott. A károsult ennek daczára nem kívánta megbüntetését.

* **Tűz Viskóc községben.** Viskócra a múlt héten tűz ütött ki. Egy lakóház, istálló és kamara leégett. Az épületek biztosítva nem voltak. A kár mintegy 2000 koronára becsülhető.

* **Az új kivándorlási törvény.** A *Belügyi Közlöny* legutóbbi megjelent 18-ik számában közli a belügy-minisztérium, hogy az 1903. IV. t.-cz. 52. §-ában adott felhatalmazásánál fogva a kivándorlási törvényt április 20-ikával lépteti életbe és végrehajtása tárgyában általános utasítást is bocsátott ki, mely a törvényvel egyidejűleg lép életbe. Ezen általános utasítás kibocsátása alkalmával a következőket jelenti ki: 1. A törvény életbeléptének napjával hatályukat veszítik a kivándorlási ügynökségekről szóló 1881: XXXVIII. t.-cz. és a kivándorlási ügyre vonatkozólag eddig kiadott összes rendeletek. 2. Úgy a törvénynek, mint a végrehajtásra vonatkozó utasításnak a szállító vállalkozó és alkalmazottaira, valamint a szállító vállalkozó és kivándorló közötti jogviszonyra vonatkozó részletes rendelkezései a dolog természeténél fogva főleg a tengeren-túlra irányuló kivándorlásra vonatkoznak, egyéb rendelkezései azonban a kivándorlásra általában, tehát a száraz-földön át irányuló kivándorlásra is alkalmazandók. 3. A törvény végrehajtása érdekében az általános utasításon kívül még négy részletes külön utasítást fog kiadni, és pedig: a) egy a kivándorlókat szállító hajók minősége, biztonsága, berendezése, felszerelése és élelmi-cikkkel ellátása, hatósági vizsgálata és ellenőrzése, továbbá az utasok és hajószemélyzet orvosi vizsgálata, beteg egyének kizárása, végül a hajóra-szállás, valamint a kivándorlóknak egészségi és erkölcsi védelme tárgyában a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg; b) a kivándorlóknak Fiumében leendő elszállásolása és ellátása tárgyában; c) a véderő-törvényen alapuló állítási és szolgálati kötelezettség alatt állók kivándorolhatása, végül d) az útlevelekre és a kivándorlásra vonatkozó statisztikai adatgyűjtés tárgyában. 4. A törvény 5. §-ában megadott felhatalmazás alapján a Braziliába való kivándorlást továbbra is eltiltja. 5. Átmenetileg a következőket rendeli: a) *Cunard Steam Ship Company* nak kivándorlókat szállítására 1903. nov. 24-ikén 112,723/III-a. 1903. sz. alatt adott ideiglenes engedély a végleges engedély megadásáig érvényben marad. b) A nevezett társaság által megjelölt helyettes, a szállítási szerződések megkötésével megbízott és erre innen engedélyt nyert egyének működésüket, a törvény 15. §-ában megjelölt meghatalmazottaknak jóváhagyással leendő alkalmazásáig a törvényben és az utasításban a meghatalmazottakra vonatkozó határozmányoknak megfelelőleg folytathatják. Intézkedés történt az iránt, hogy a «Cunard» szállító vállalkozó meghatalmazottjait, tekintet nélkül a jelenleg alkalmazott megbízottjaira, záros határidő alatt a szükséges jóváhagyás kieszközölése végett hozzám jelentse be s ezeket a szükséges nyilvántartási könyvekkel lássa el. c) A szállító-vállalkozó további rendelkezésig köteles a kivándorlókat és pedig 15 tengeri mérföldet meg nem haladó sebességgel járó hajókon: 12 éven felüli egyéneket 180 koronáért, 1—12 éves gyermekeket 90 kor-ért; 15 tengeri mérföldet meghaladó sebességgel járó hajókon: 12 éven felüli egyéneket 200 koronáért, 1—12 éves gyermekeket 100 koronáért, egy éven aluli gyermekeket, ha felnőttek kíséretében utaznak, bármely hajón díjmentesen szállítani; köteles továbbá a kivándorlókat Fiumében két napon át díjtalanul elszállásolni és élelmezni. Azon kivándorlók után, a kik a hajó túltömöttsége miatt Fiuméből vasúton valamely más európai kikötőbe és onnan hajóval New-Yorkba szállítatnak, a száraz-földön és tengeren való szállításért és élelmezésért együttvéve több viteldíj nem szedhető, mint a mennyi Fiuméből New-Yorkba van megállapítva. d) A szállító-vállalkozó és a meghatalmazottak által a törvény 23 §-a és az utasítás 15. és 29. §-ai szerint vezetendő könyvek május 20-ikáig lesznek hitelesítés végett a belügy-miniszterhez, illetve az utóbb idézett szakaszban megjelölt hatósághoz felterjesztendők. 6. A vállalkozó, illetve helyettese köteles az utasítás 34. §-ában megállapított szerződés-mintának megfelelő nyomtatványokkal meghatalmazottait május 20-ikáig ellátni, a mely időn túl csakis az e mintának megfelelő nyomtatványok használhatóak. 7. Az útlevelek kiállítása és a kivándorlásra vonatkozó statisztikai adatok gyűjtése az ezekre vonatkozó külön rendeletek kibocsátásáig, az eddigi szabályok szerint történik. Kötelességévé teszi ezek után az összes közigazgatási hatóságoknak, hogy a hatósági területükön a kivándorlási ügyet, annak minden egyes alakulását a legéberebb figyelemmel kísérik, azok okainak kipuhatólására törekedjenek s a kivándorlás által okozott vagy abból származható nemzeti, gazdasági, erkölcsi bajok és károk elhárítása s orvoslása iránt, a mennyiben módjukban áll, saját hatáskörükben intézkedjenek, különben pedig felettes hatóságukhoz felterjesztést tegyenek, de minden körülmények között figyekezzenek a kivándorlókat jó tanácsokkal, jóakarató felvilágosításokkal a kivándorlásról lebeszélni. Elvárja továbbá az összes hatóságoktól, hogy az esetre, ha a kivándorlás okai sem meg nem szüntethetők, sem a kivándorlás törvényes

A *Belügyi Közlöny* közli a belügy-
z. 52. §-ában adott
törvényt április
tárgyában álta-
törvényvel egy-
tasítás kibocsátása
ki: 1. A törvény
kivándor-
XVIII. t.-cz. és a
dig kiadott összes
állalkozó és alkali-
zó és kivándorló
letes rendelkezései
a tengeren-túlra
egyéb rendelke-
és alkalmazandók.
az általános uta-
lón utasítást fog-
ókat szállító hajók
szerelése és élelmi-
ata és ellenőrzése,
t orvosi vizsgálata,
ra-szállás, valamint
öcsi védelme tár-
rel egyetértőleg;
endő elszállásolása
törvényen alapuló
állók kivándorol-
vándorlásra vonat-
ban. 4. A törvény
apján a Braziliába
5. Átmenetileg a
Steam Ship Com-
903. nov. 24-ikén
deiglenes engedély
érvényben marad.
jelölt helyettes,
megbízott és erre
bédésüket, a törvény
taknak jóváhagyá-
vényben és az uta-
tkozó határozma-
Intézkedés történt
állalkozó meghatal-
alkalmazott meg-
ükséges jóváhagyás
e s ezeket a szük-
sa el. c) A szállító-
les a kivándorlókat
nem haladó sebes-
gyéneket 180 koro-
kor-ért; 15 tengeri
ó hajókon: 12 éven
—12 éves gyerme-
li gyermekeket, ha
hely hajón díjmenten-
vándorlókat Fiumé-
ásolni és élelmezni.
hajó túltömöttsége
ás európai kikötőbe
llíttatnak, a száraz-
ért és élelmezésért
ető, mint a mennyi
apítva. d) A szállító-
tal a törvény 23 §-a
vezetendő könyve-
végett a belügy-
tt szakaszban meg-
A vállalkozó, illetve
§-ában megállapított
ntatványokkal meg-
ni, a mely időn túl-
ntatványok használ-
és a kivándorlásra
ése az ezekre vonat-
g, az eddigi szabályok
ezek után az összes
a hatósági terület-
minden egyes alaku-
sérjék, azok okainak
vándorlás által oko-
ti, gazdasági, erkölcsi
ása iránt, a mennyi-
lkben intézkedjenek,
oz felterjesztést tege-
t igyekezzenek a ki-
tú felvilágosításokkal
a továbbá az összes
kivándorlás okai sem
vándorlás törvényes

eszközökkel meg nem gátolható, sem a kivándorlók
szándékuktól jótanácsokkal, felvilágosításokkal el nem
téríthetők, legalább a legjobb tudomásuk s akaratukkal
igyekezni fognak a törvény által kitűzött azt a célt
megvalósítani, hogy a kivándorlás úgy az állam, de
még inkább a kivándorlók érdekeinek legmegfelelőbb
módon és irányban bonyolítottassék le. Különösen köte-
lességüknek ismerjük, hogy a nem engedélyezett szállító-
vállalkozók titkos ügynökeinek működése lehetetlenné
tétessék, azok kinyomoztassanak és szigorúan meg-
büntetessenek, az engedélyezett szállító-vállalkozó meg-
hatalmazottai pedig éberrel ellenőriztessenek, hogy mű-
ködésük szorosan a törvény és az utasítás korlátai
között maradjon és semmi esetre se fajuljon kivándor-
lásra való csábításra.

* **Németországba feladott csomagok szabály-
talan és czélszerűtlen czímírással való ellátása.** A
német postai igazgatás közlése szerint a magyar posta
területéről Németországba gyakran érkeznek csomagok,
melyek kézbesítése elégtelen czímzés következtében kése-
delmet szenved. Nevezetesen gyakran előfordul, hogy a
rendeltes helye nincsen világosan feltüntetve, továbbá,
hogy csomagokra alkalmazott czímíratokul a feladók
törékeny lemezpapírt használnak, melyen a czím leg-
többször megcsönkul, olvashatatlanná válik, avagy szállít-
ás közben a küldeményekről lehullva, el is vész. Hasonló
hibák és szabályellenességek azonban a belföldi forgalom-
ban is gyakran előfordulnak. Azok elkerülésére ajánlat-
os tehát az alábbiak pontos szem előtt tartása. A küldem-
ények késelem nélkül való továbbíthatásának és
kézbesítésének legelső feltétele, hogy a czímírást a
czímzett neve, esetleg foglalkozása és a rendeltetési
hely *olvashatóan* kiírassék, s ha a küldemény nagyobb
helyre szól, a czímzett lakása (városrész, kerület, utca,
házszám) is ki legyen téve. Ha a rendeltetési hely
nincsen postahivatal, az utolsó-postát is fel kell jegyezni.
Ha hasonlevé rendeltetési hely vagy postahivatal több
is van, úgy annak közelebbi megjelölése is (ország,
tartomány, kerület, megye) szükséges. A czímíratoknak
a fenti értelemben való szabatos kiállítása annál is
inkább érdekében áll a feladóknak, mert ha a czímzés
a fenti követelményeknek meg nem felel, a küldemény
nemcsak a késelemes, de esetleg a téves kézbesítésnek
is ki van téve, vagy esetleg mint kézbesíthetetlen, vissza-
küldetik a feladás helyére. Minthogy pedig a posta
a hiányos czímzés következményeiért nem felel, az
elősorolt esetekben a feladó kárpótlásra természetesen
igényt nem tarthat, a feladáskor lefizetett viteldj pedig
reá nézve szintén kárba vész. A czímírat alkalmazását
illetőleg legcélszerűbb azt a *csomag göngyölté*re írni.
Ha a göngyöltet a tüzetes czím felírására nem elégséges,
vagy a göngyöltre olvashatóan írni nem lehet, ez eset-
ben a tüzetes czím papírlapra kell írni és ezt nemcsak
széleivel, hanem egész lapjával kell a csomagra és pedig
a körülkötésre használt zsinag alá ragasztani úgy, hogy
az a csomagtól le ne válhasson és a csomag a szállító-
levél hiányában is kézbesíthető legyen. Azon csomagok-
nál, a melyek címadatai függő-papírlapra avagy fa-
táblácskára vannak írva, szükséges, hogy a címtáblácska
erős, tartós zsinaggal legyen a küldeményhez kötve,
nehogy az szállítás és kezelés közben leválhasson. Ha
a czímfüggvény papírból van, úgy az csakis erős, tartós,
kemény papírból legyen, hogy se le ne szakadhasson,
se meg ne csönkulhasson. Legcélszerűbb azonban
azt ez esetben fatáblácskára ragasztani. Az elmondot-
tak figyelembevételével a feladókat mindenestre sok
hátránytól, a postaintézményt pedig sok, elkerülhető,
felesleges munkától, nyomozástól s iratváltástól menti
meg. Áll ez főleg a gyors romlásnak kitett küldemé-
nyekről. Ha az ily küldemény czímírást az elégtelen
vagy czélszerűtlen felerősítés következtében elvesz, úgy
azt a fennálló szabályok értelmében és a feladó érde-
kében a posta eladja, nehogy teljesen megromoljék.
Az eladásból befolyt összegből azonban az esetleg
bérmentetlenül feladott küldemény szállítási díja levo-
natik és a megmaradt összegben kívül kártérítésre a
feladó igényt nem tarthat. Ha a szállítási díjat az el-
adásból befolyt összeg nem fedezi, azt a feladó utólag
tartozik megfizetni. Ugyanezen eset áll elő, ha a rom-
landó küldeményt értékesíteni nem lehet és azt a posta
megsemmisíti. Megjegyzem végül, hogy főleg a gyorsan
romló küldemények kézbesítésének biztosítása érde-
kében ajánlatos azokba a czímíratnak összes adatait tar-
talmazó *másolatot* elhelyezni, hogy ennek alapján a
küldemény az esetben is kézbesíthető legyen ha a külső
czímírat a csomagról a szállítás közben leválik.

* **Rémes eset Pécsújfalun.** Pécsújfalun nemrégiben
a szövetkezet boltjának pénztárában észrevették,
hogy valami ismeretlen kéz esténként megdézsmálja a
pénzt. Lesbe állottak pár nap előtt s üzletcsukás előtt
észrevették, hogy egy alak besurran a boltba. Gyorsan
rázárták a vasajtót, a kirakatra ráhúzták a vasfüggönyt
s a boltból nyíló pincze ablakaira ráhúzták a vasrácsot.

A tolvaj bent szorult egész éjszakára. Künn hallották
a dörömbölést, a kétségbeesett erőfeszítést, a mint
menekülni akart; hallották, hogy döngeti a vasajtót,
rázza a rostélyt, majd a pinczeablakot feszítgeti, később
felrohan a padlásra s a tető pléhfedejét akarja kiszakí-
tani. De nem sikerült neki a menekvés. A szövetkezet
háza körül ezalatt már egy csomó ember várta, hogy
mire esetleg kiszabadul, elfogják. A jámbor parasztek
közül senki se mert éjnek idején a boltba menni, fél-
tette mindegyik az életét, mert nem tudták, nincs-e
a betörőnél fegyver. Reggel azután csendőrfedezettel
kinyitották az ajtót s keresték a betörőt. Az üzlet
holmija felhányva, látszott, hogy egy ember kutatott
a menekülés eszköze után; de a boltban, a raktárban
s a padlásán nem találták az ismeretlen tettest. Végre
leltek a pinczébe s egy sarokba kuporodva ott volt
a betörő. A mint beléptek, oda kiáltott: «Már későn
jöttök!» És egy hosszú, félméteres kenyérszélő kés
éles hegyébe dőlt a mellével. A kés a szívet is átjárta
s irtózatossá sebet ejtett rajta. A betörőben *Boda János*
pécsújfalusi asztalosmestert ismerték fel, a kit mindenki
tisztességes embernek gondolt és úgy is tisztelt. Az
öngyilkos betörő élete utolsó percében bevallotta,
hogy már régóta dézsmálja a pénztárt, esténként egy-
két forintot kilopott, de a legutóbb 20—30 koronát
is elvitt, mert a felesége a cifrálkodásra egyre pénzt
kért. A tolvaj még a pinczében kilehelte bűnös lelkét.
Az eset megvizsgálására az eperjesi ügyész és vizsgáló-
bíró is kiment, de mivel az öngyilkosság kétségbe-
vonhatatlanul be volt bizonyítva, a vizsgálatot hamar-
osan befejezték. A borzalmas eset a környéken ért-
hető szenzációt keltett.

* **Újabb védekezési mód a por ellen.** A por árt
a légzőszervünknek, sőt a szemünknek is. A por sok-
féle. Van olyan por, melyet szabad szemmel nem lát-
hatunk, van olyan is, melyet legfőkébb akkor látha-
tunk, ha napsugár világosságában van, van végül olyan
por is, mely pusztá szemmel is észrevehető. De a port
nem nagysága után, hanem minősége után szokás
megítélni. Hegyes porszemek jobban izgatják a légző-
szervek nyálkahártyáját, mint a sima, gömbölyű por-
szemek. Veszedelmesebb a fertőző betegséget okozó
por. Nincs a földünkön az a hely, a hol a levegőben
port nem lehet találni; van por a tengerföldről levegő-
ben épp úgy, mint a Mont-Blanc csúcsa fölötti
levegőben. Nem csoda, hogy a lakásunkban is sok a
por. Az utcáról jön a legnagyobb része, de a fűtés
folytán is jut por a levegőbe. Egy részét a pornak a
cipővel, a ruhával hozzuk be, egy más részét a szél
az ablakon át hozza be. Egyideig a levegőben marad,
de ha a levegő nyugodt, akkor idővel leszáll és a
szekrény tetejéhez, padlóhoz, bútiorhoz, szőnyeghez,
függönyhöz tapad. A por eltávolítása mostanában csak
tisztasági szempontból történik, eltávolítják onnan, a
hol meglátják; ott, a hol nem látják, pl. a kályha te-
tején, sokszor bizony a magas szekrény tetején napokig,
mondjuk hetekig marad. Nagytakarításkor akkor bizony
letörlik a port, de nagyrítván vizes-kendővel. Nálunk
csak a száraz-takarítást, a száraz-törést ismerik, a
midőn a pornak egyrészt eltávolítják, de bizony egy
jó nagy része a szoba levegőjébe jut, a honnan rövid
idő múlva ismét leszáll. A por maga nem volna vesze-
delmes, ha nem tartalmazna veszélyes betegségi anya-
gokat. Ilyeneket könnyen hozhatunk haza uszályos-
ruhával, a cipő talpával. Nagyobb bajt okozhat a por
kórházban, operációs szobában, a hol bizony nem
tűnnek meg párnázott bútort, a hol minden bútor-
darab könnyen lemosható, a hol minden csak nikkal,
lakkozott-vas vagy üvegből való. De ott is kell ellene
védekezni, a hol sok ember összegyűl, így templomban,
gyűléstermekben, színházban, iskolában. A sok ember
sok port hoz magával és miután a levegő itt folytonos
mozgásban van, nem szállhat le a por, hanem a levegő-
ben marad. Újabb időben bekenik a padlót az
úgynevezett *dustless-olajjal* vagy a *floricin-padlóolajjal*.
Vizsgálatokat is tettek, vajjon milyen a levegő az
ilyen teremben, tartalmaz-e a levegő patogén-anya-
gokat. Ilyen vizsgálatot végzett Reichenbach dr. a
göttingeni egyetemen. Az eredmény az volt, hogy a
söprés után az olajjal be nem kent padlójú tanterem
levegője 80-szor annyi csirát tartalmazott, mint a három
hónappal azelőtt bekent padlójú tanterem levegője.
Előadás közben persze a különbség kisebbnek
bizonyult, mint közvetlen a söprés után. A két olaj
között különbséget hatás dolgában nem találtak. Egy-
egy négyzetméterre 0.10—0.16 kilogramm olajat fo-
gyasztottak. Az olajjal való impregnálásnak némi hátrá-
nya is van. Egyik az, hogy söprés után tisztátalan-
nak látszik a padló, mert a por az olajos padlóhoz
odatapad. Azt ajánlják, hogy ne töltsék olajot használ-
janak, a söprésnél meg használják a kemény piassava-
seprőt, melylyel a felületen fekvő port könnyen el-
 lehet távolítani. A *dustless-olajnak* nincs szaga, a

floricin-olaj szaga petroleumra emlékeztet. Utóbbi
olcsóbb. Az ily helyiségben kevesebb por tapad a
bútorhoz, mert hiszen a pornak cirkulációja a levegő-
ben meg van akadályozva. Ott, a hol nincs szőnyeg,
tehát iskolában, egyes üzletekben, igen czélszerű a
padló ilyennemű kezelése.

* **Csoda-számba megy az a rendkívüli jó hatás,**
melyet a csúsz- és köszvényes bántalmakban szenvedők
érnek el a híres Zoltán-féle kenőcs használatával. Oly
betegek, kik már 15—20 év óta szenvedtek és furdókat
s különféle szereket használtak, e szer néhányzori alkalm-
mazása által gyógyultak meg. Üvege 3 korona Zoltán
gyógytárában, Budapesten.

xvi.

* **Az ipari munkások tudóvése.** Az ember egész-
ségére és élettartamára jelentékeny befolyással van
élelmódja, a mely viszont foglalkozásával van szoros
összefüggésben. A foglalkozás körülményei és módja
sok tekintetben káros hatással vannak az ember egész-
ségére, mely ártalmakat még a művelt ember sem
mindig igyekszik magától elhárítani, noha ismeri azok-
nak legalább is jelentékeny részét; a munkásosztály
műveletlenebb része egészségének feltételeit és szükség-
ségeit nem ismeri s így nem képes egészségét meg-
védeni, e földat tehát az államra és a közhatalmokra
hárul; e védelemben fegyverül a tudomány vívmányai
szolgálnak. A mai embernek, de különösen a szűk-
körü munkásembernek legnagyobb ellensége a tuber-
kulózis, a munkásosztály egészségét tehát elsősorban
ez ellen kell megvédeni. A védelem fegyverei a köz-
egészségi viszonyok javításában rejlenek s e fegyve-
reket oda kell bevinni, a hol a káros hatások szé-
kelnek: a gyárakba, műhelyekbe s a munkásember
otthonába. A káros hatások a munka anyagában,
módjában és körülményeiben rejlenek, továbbá a
munkásember életmódjában és életviszonyaiban. A
munkások tudóvése morbiditási és mortalitási viszo-
nyait hűen visszatükröz statisztikák nincsenek, hazai
viszonyainkat feltűntető adataink éppen nagyon hiány-
osak. A különböző államok statisztikai természet-
szerűleg eltérőek egymástól; mert a viszonyok a külön-
böző országok, sőt vidékek szerint különbözők, annyi
azonban a statisztikai kimutatásokból kétségen kívül
kiderül, hogy bizonyos foglalkozási ágakhoz tartozó
munkások között a tudóvése halálozás az átlagos
tudóvése halálozáznál sokszorta nagyobb, különösen
a kisipari munkások között, kik hazánkban jóformán
semmi egészségügyi felügyeletben nem részesülnek.
Fennálló közegészségi szabályaink a munkás-osztály
egészségének védelmére alig terjednek ki. Az ipari
munkások tudóvése, mely az esetek legnagyobb szá-
mában gümőkóros fertőzésen alapul, főleg a rossz köz-
egészségi viszonyok következtében terjed igen jelenté-
keny mértékben, orvoslásának tehát a fertőző bacillusok
pusztításában és az általános egészségügyi viszonyok
javításában kell állania.

* **Hazánk foglalkozási statisztikája.** Az országos
statisztikai hivatal közrebozsította az ország közáll-
potairól beszámoló jelentését. A statisztikai évkönyv
új adataiból kiemelkedik érdekesség szempontjából a
foglalkozási statisztika. A nevezetesebb adatokat a
következőkben foglaltuk össze: Östermeléssel a lakos-
ság 66.5 százalékát foglalkoztat, bányászattal 1%, ipar-
al 14.9%, kereskedelem és hitellel 3.1%, közleke-
déssel 2.4%, közszolgálatokkal és szabad foglalkozással
3.1%, katonaság 0.8%, napszámosság volt 3.6%, tőkés
és nyugdíjas 1.5%, egyéb foglalkozású és foglalkozás
nélkül volt 1.4%, végül házi-cseléd volt 22.4%. Az
összes többi foglalkozásokból alig félmillióan élnek,
mint az östermelésből. Az iparral foglalkozó 1 176,347
kereső között csak 1/6-od rész, azaz 193,513 nő. Érde-
kesek még a következők adatai: Van az országban
225,788 kereskedő, általában a kereskedelemről él
356,413, a közlekedésből 440,512, a mely számból
csak 136,857 kereső tőkéséből vagy nyugdíjából él
141,033 ember, a kik 269,152 embert tartanak el. A
napszámosság száma 296,351, a kik 645,254 embert
tartanak el. A házi-cselédek száma 386,281, a kik közül
350,281 nő. Az egész lakosságból 8.8 millió kereső
és 10.4 millió eltartott van. A keresők közül 2.5 millió
a nő, az eltartottak közül pedig 7 millió. Az értelmi-
ségi pályán mindössze 144,246 ember foglalkozik,
mely szám persze nem mutatja az ország egész intel-
ligenciáját, mert más pályákon is van sok intelligens
elem. A foglalkozási statisztika részleteiből megemlít-
jük még a következőket: Az ipari foglalkozások közül
a legnagyobb terjedelműek az egész magyar birodal-
mat tekintve: a kovácsipar 66,784 keresővel, az asztalos-
ipar 50,760 keresővel, a szabóipar 74,316, a cipész-
ség és csizmadia-ipar 111,473, a malomipar 45,619,
a kőművesség 54,537, a vendéglős-ipar 80,021 kere-
sővel. A kereskedelmi foglalkozások közül a legnagyobb
terjedelműek: szatócok 28,871 keresővel, fűszerkeres-
kedő 18,929, kézmű- és rövidárú-kereskedő 15,757,
gabonakereskedő 4428, fakereskedő 8939, vaskereskedő
3799, divatárúkereskedő 5521, borkereskedő 3542,
könyvkereskedő 2789, élelmiszerkereskedő és kofák
12,569, takarékpénztári foglalkozásúak 9092, vasúti
65,814 keresővel. Territoriális elhelyezkedés szerint a
Duna balpartján iparral foglalkozik a lakosság 15.5%, a

jobbparton 139%, a Duna-Tisza közén 21%, a Tisza balpartján 104%, jobbpartján 149%, a Tisza-Maros szögén 118% és a Királyhágón túl csak 94%. Egyes nagyobb városok foglalkozási statisztikája sem érdektelen. Így *Budapest*en legtöbb az iparos: 41,7%, ezután kereskedő 14,2%, majd közszolgálatból élő 9,3%, közlekedéssel foglalkozó 8,2%, házi-cseléd 8,2%, napszámos 4,9%, őstermeléssel foglalkozó 1,9%, a véderőnél elfoglalt 2,5%, tőkés, nyugdíjas 3,7%. *Szeged* város foglalkozási statisztikájában a legtöbb az őstermeléssel foglalkozó: 41,8%, aztán iparos 18,8%, a közlekedéssel foglalkozó 6,9%, napszámos 10,5%, kereskedő 4,6%. *Szabadka* városában legtöbb az őstermeléssel foglalkozó 59%, iparos 12,4%, közlekedéssel foglalkozó 5,2%, kereskedő 4,5%. *Debreczen* városában legtöbb az iparos 29,2%, aztán az őstermelés 28,2%, közszolgálatból foglalkozó 7,2%, kereskedelemmel foglalkozó 7%. *Temesvárott* iparos 33,7%, napszámos 12,9%, kereskedő 10,1%, véderővel foglalkozó 7,3%. *Pozsonyban* iparos 37,5%, kereskedő 10%. — Az ipartestületek száma 329; ipartestülethez 108,981 mester, 120,931 segéd, és 61,028 tanonc tartozott. A balesetek száma a nagyipar körében 13,689, a kisiparnál 2001 és kereskedői szakban 844. Ezek közül könnyű baleset volt 6285, súlyos 10,026 A sérültek 93%-a férfi. Halálos sérülés volt 135 A sérültek közül biztosítva nem volt 41,8%. Az ipariskolák közül 3 felső, 55 szakiskola, 433 tanonciskola. Törvényesül bejegyeztek új céget 3837-et, a mely szám a kiadott iparendélyekkel együtt 46,476-ra emelkedik. A múlt évi eséssel szemben némi emelkedés van, bár 1900-ban még mindig több új céget jegyeztek be. Az új szabadalmak száma 3202 volt.

Vasúti menetrend.

Ervényes 1904 május 1-től.

Orló—Eperjes—Budapest:

Orló ind.	Csak hétfő és pént.	9 05 de	1 08 du	—	7 45 e
Hétfárs	"	5 40 r	9 49 ,,	1 51 ,,	8 31 ,,
Kisszeben	"	6 03 ,,	10 14 ,,	2 12 ,,	8 57 ,,
Eperjes megálló	"	6 34 ,,	10 44 ,,	—	9 27 ,,
Eperjes érk.	"	6 38 ,,	10 48 ,,	2 38 ,,	9 32 ,,
Naponta					
Eperjes ind.	6 55 de	1 100 ,,	2 46 ,,	7 10 e	10 00 ,,
Abos érk.	7 23 ,,	1 128 ,,	3 12 ,,	7 48 e	10 30 ,,
Kassa érk.	7 45 ,,	1 158 ,,	3 37 ,,	8 25 e	11 00 ,,
Budapest érk.	1 30 du	8 50 e	9 55 e	6 35 r	8 15 r

Budapest—Eperjes—Orló:

Budapest ind.	7 40 r	7 50 r	2 35 du	8 45 e	9 40 e
Kassa ind.	12 52 du	4 25 du	8 26 e	5 50 r	8 05 de
Abos érk.	1 13 ,,	4 49 ,,	8 54 ,,	6 18 ,,	8 29 ,,
Eperjes érk.	1 39 ,,	5 18 ,,	9 37 ,,	6 54 ,,	9 25 ,,

Eperjes ind.	1 44 ,,	5 28 ,,	9 52 e	7 05 de	—
Eperjes megálló	"	5 33 ,,	9 58 ,,	7 10 ,,	—
Kisszeben érk.	2 13 ,,	6 04 e	10 39 ,,	7 43 ,,	—
Hétfárs	2 29 ,,	6 23 ,,	11 05 ,,	8 05 ,,	—
Orló	3 10 ,,	7 10 ,,	—	8 50 ,,	—

Eperjes—Bártfa:

Eperjes ind.	7 20 de	2 43 du	5 35 du	—	—
Bártfa érk.	9 15 ,,	4 15 ,,	7 30 e	—	—

Bártfa—Eperjes:

Bártfa ind.	—	5 15 r	11 35 de	8 00 e	—
Eperjes érk.	—	6 45 ,,	1 30 du	9 42 ,,	—

Szepesség felé indul a vonat:

Eperjes megálló ind.	6 34 r	10 44 de	—	—	—
EPERJES érk.	6 38 r	10 48 ,,	2 38 du	—	—
EPERJES ind.	5 07 r	6 55 ,,	11 00 ,,	2 46 ,,	3 50 du 7 10 e
Abos érk.	5 44 ,,	7 23 de	11 28 ,,	3 12 ,,	4 27 ,, 7 48 ,,
Abos ind.	5 54 ,,	8 34 ,,	1 27 du	3 27 ,,	4 36 ,, 9 04 ,,

Szepesség felől érkezik a vonat:

Abos érk.	6 22 r	11 12 de	3 26 du	7 56 e	10 59 e
Abos ind.	6 26 ,,	11 32 ,,	4 51 ,,	9 00 ,,	11 07 ,,
Eperjes érk.	6 54 ,,	12 10 du	5 18 ,,	9 37 ,,	11 44 ,,
Eperjes megálló érk.	7 10 ,,	—	5 33 ,,	9 58 ,,	—

Felelős szerkesztő: Dr. Mikler Károly. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

Foulard-selyem

méterjét 60 kr.-tól 3 fnt 70 kr.-ig blusoknak és ruháknak. Bérmentve és már vámmentesen házhoz szállítatik. Nagy mintaválasztékot azonnal küld

HENNEBERG selyemgyáros, ZÜRICH.

NYILTTÉR.

Köszönet.

Mindazon rokonom, barátaim s ösmerőseim, a kik boldogult anyámnak f. évi április hó 10-ikén megadott vég-tisztességén résztvenni és gyászomban osztozni sziveskedtek, fogadják leghálásb köszönetemet.

Bártfa, 1904. április hó 17.

Somogyi Miklós,
th. főszerkesztő.

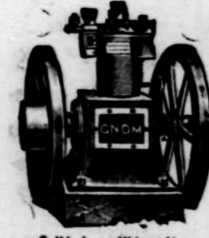
BRÁZAY-féle SÓSBORSZESZ

A Brázay-féle sósborszesz kitünő szolgáltatást tesz olyan embereknek, a kik sokat járnak; vadászoknak, túristáknak, szóval minden sportférfinak, mint izomedző-szer. Nyomban eloszlik a legnehezebb fáradtság is, ha erős testmozgás után bedörzsöljük magunkat tetőtől talpig sósborszeszszel.

Az 1902. évi pozsonyi kiállításon is, kiválóan jó gyártmányért, 2 oklevéllel kitüntetve.

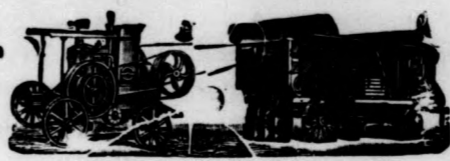
„GNOM“ benzin-motor

és „GNOM“ szívó-gázmotor.

Szilárdan álló motor, 3000-nél több üzemben.

Okleveles gépész felesleges. Óra- és lóerőnként ca 3 fillér. Könnyen kezelhető. Villanyos gyújtással. Olcsóbb a gőzgépnél.

„GNOM“ motor-mozgony.

Magyar levelezés.

Oberurseli motorgyár részv.-társ. OBERURSEL a majnai Frankfurt mellett.

Iroda és raktár az osztr.-magyar monarchia részére: BÉCS, VII., Lindengasse 33.

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás

Salvator

kitünő sikerrel használtatik vese, húgyhólyag és kösvénybántalmak ellen, húgydara és vizeleti nehézségeknél, a cukros húgyárnál, továbbá a légző és emésztési szervek hurutainál.

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes! Csiramentes!

Könnyen emészthető!

Első rangu gyógyviz és diatetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik túló életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetekben vagy húgysavas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palaczk	32 fillér
3/4 " " " " " " " " " " " "	40 " "
1 " " " " " " " " " " " "	48 " "

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palaczkok a következő árakban vétetnek vissza:

1/2 literes palaczk	6 fillér
3/4 " " " " " " " " " " " "	7 " "
1 " " " " " " " " " " " "	8 " "

Kitünő világsi

asztali-bor

literje 70 fillér.

Bohrandt J. V., Eperjes.

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

Tudomására hozom a m. tisztelt közönségnek, hogy egy hatóságilag engedélyezett végeladást rendezek mindazon — raktáramon hosszabb idő óta túlhalmozott árúkra, melyeknek értéke némileg csökkent.

Eladásra kerülnek főleg férfi-, női- és gyermekcipők, — férfi, női s gyermek posztó- és szalmakalapok, sapkák, férfi- s női ingek, férfi- és női szövetek, vászon- s asztalneműek, ágy- s asztaltakarók, futó- s asztali szőnyegek, függönyök, bútorszövetek, bőrvásznak, paplan- és flanel-takarók, batistok, cartonok, delének, selymek, blousok, fűzők, nap- és esőernyők, selyem- s Lyon-shawlok, rendkívüli nagy választékban női confection s minden más, a női szakmába vágó cikkek.

Midőn még arra kérem a mélyen tisztelt közönséget, hogy ezen valóban oly kedvezően kínálkozó alkalmat saját érdekében el ne mulasztja, maradtam

kiváló tisztelettel

SPIRA MIKSA

női- s úri-divatárú kereskedő

Eperjesen, Fő-utca 84. sz.

URANOS

-KÉK

ruhamosáshoz
a legjobb kékitőszert!

Törvényesen védve.

Mosóintézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakéftő.

Oleós és felülmúlhatatlan!

Kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. —
1 nagy üveg 1.60 kor. — 1/2 üveg 1 kor.

|| Kapható mindenütt. ||
Utánzatoktól óvakodjunk!

Kizárólagos gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK

VEGYÉSZETI GYÁRA

BUDAPEST,
VI., Rózsa-utca 85.

148—1904. vh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kisszebeni kir. járásbírósnak 1902. évi V. I., 206/1. sz. végzése folytán Grün Teofil lubló felperes részére **Nebenzahl Manó** kislipnikai alperes ellen 200 korona tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 756 koronára becsült ingóságokra a kisszebeni kir. bíróság 1902. V. I., 206/7. sz. végzésével az árverés elrendeltvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna alperes lakásán Kislipniken leendő megtartása határidejéül **1904. évi május hó 2-ik napjának d. e. 11 és fél órája** kintüzetik, a mikor a bíróság lefoglalt szobabútor, szeszes-italok stb. stb. a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az előtérvezendő ingóságok vételárából a végrehajtás követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik: elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldött írásban vagy szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.
Kisszeben, 1904. április 13. **Glück Bertalan,**
kir. bírósági végrehajtó.

215—1904. vh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszéknek 1903. évi 6245. sz. végzése folytán dr. Propper Adolf ügyvéd által képviselt Pulszky Géza felperes részére **Trattner Lajos** alperes ellen 432 kor. 60 fill. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 916 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbírósnak 1904. V. I., 69/2. sz. végzésével az árverés elrendeltvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna. Zsebfalván leendő megtartása határidejéül **1904. évi május hó 4-ik napjának d. e. 9 órája** kintüzetik, a mikor a bíróság lefoglalt vascsövek, gummikarika és srófok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az előtérvezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik: elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák. A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.
Eperjes, 1904. április 14. **Spányi Kálmán,**
kir. bírósági végrehajtó.

1455—1904. sz.

Hirdetmény.

Az eperjesi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közzététeik, miszerint az eperjes-bártfai helyiérdekű vasút számára az alább megnevezett határban **kisajátított területekről** elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnap tüzetik ki, úgymint: Eperjes városra nézve **1904. május hó 14-ikén délután 3 óra — Eperjes vasúti állomásra.**

Az érdekeltek felhívtnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, úgy a feljegyzett szolgáltatások s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Egyúttal felhívtnak mindazok, a kik a fennebbi határban a fent nevezett számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármi cím alatt igényt tartanak: ezeket **1904. évi július hó 1-jéig** ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentésük, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve; a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezentúl a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthető.
Eperjes, 1904. ápr. 14. **Urbán Gyula**
kir. illetékes bír.

Mc.Cormick Harvesting Machine Company

(Chicago-i aratógépgyár).

KNECHT J. E., igazgató.

Budapest, V., Váci-út 30.

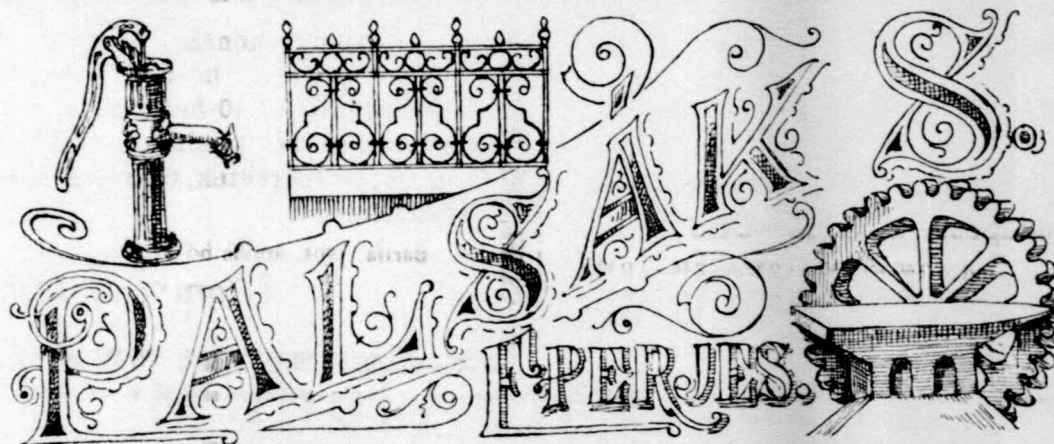
Katalógusok ingyen és bérmentve.

Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kévektőtőgép, „Daisy” marokrakó, aratógép, fűkaszálgép, szénagyűjtő-gereblye és „Manila” kévektőtőfonal gyártmányai. Evi gyártmány **362,000** gép.

Képvisele a Sárosvármegyei Gazdák Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezete által.

Műhely-áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint műhelyemet **május 1-jétől**

a **Vásártérre, a 19-ik számú (Zboray-féle) házba** helyezem át. — Elvállalok mindennemű

épület-, gép- és műlakatos-munkákat,

úgymint: ajtó-, kapu- és ablakvasalásokat. Mindennemű rácsozatok elkészítése kertek, sírhelyek bekerítésére, valamint folyosó, erkély-ablak és felvilágító-ablakok számára. Vaskapuk, üvegajtók, felvilágító-ablakok. Gazdasági gépek, kutak, szökőkutak, vízvezetékek s fürdőszobák felszerelését és javítását. Szabadalmazott görredőnyök és napellenzők felszerelését és minden, e szakmába vágó munkákat.

Teljes tisztelettel: **PALSÁK SÁNDOR** épület- és géplakatos.

Pontos kiszolgálást és legolcsóbb árakat.

Globus-tisztító-kivonat

jobban tisztít, mint bármely más fémtisztítószer.

? Miért ?

nevezik

Gaedicke

bankházát a legnagyobb

szerecsse-gyűjtődének?

Mert ott a legtöbb főnyereményt fizették ki.	
Mert ott a 602,000 kor. jutalmat	
Mert ott 3-szor a 400,000 „ főnyereményt	
Mert ott 3-szor a 100,000 „ „	
Mert ott 1-szer a 70,000 „ „	
Mert ott 4-szer a 60,000 „ „	
Mert ott 3-szor a 30,000 „ „	
Mert ott 5-ször a 25,000 „ „	
Mert ott 10-szer a 20,000 „ „	

nyerték — és

Mert más gyűjtőde hasonló eredményt felmutatni nem tud.

A ki tehát főnyereményhez akar jutni, siessen a XIV-ik Magyar kir. szab. osztályorsjáték május 17. és 18-ikán megtartandó húzásához postautalványon vagy utánvét mellett

$\frac{1}{12}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{150}$	sorsjegyeket
12—	6—	3—	150	koronáért rendelni

Gaedicke A. bankházánál

Magyarország legnagyobb szerecsse-gyűjtődéje

BUDAPEST, Kossuth Lajos-utca 11. sz.

Postatakarékpénztári befizetési lapokkal — az összegek postadíjmentes átutalhatása céljából — kívánatra szívesen szolgálók.

Levágandó rendelőlevél.

GAEDICKE A. úrnak
BUDAPEST.

Szíveskedjék címemre I. osztályú eredeti Magy. kir. szab. osztályorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az ellenérték: korona utánvételezendő postautalványon küldöm.

Pontos cím
Név
Állás
Lakhely
Utolsó-posta

A nem kívánt módoszat
fordítandó

ÉRTESÍTÉS.

Mély tisztelettel hozom tudomására a nagyérdemű közönségnek, hogy az Eperjesen Fő-utca 61. szám alatt (volt Spargenapane-házban) már 37 év óta fennálló

CZUKRÁSZŰZLETEMET

április 24-ikével áthelyezem

Fő-utca 39. számú saját házamba,

a melyet a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelően, teljesen átépítve, mélyen tisztelt vendégeimnek teljes kényelmére, ízlésseljesen rendeztem be.

Mint eddig, úgy ezentúl is fokozott mértékben az lesz a legfőbb törekvésem, hogy a n. é. közönséget előzékeny, pontos kiszolgálás által üzlettemnek megnyerjem.

Midőn a nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérem, számos látogatásért esdve, maradok

kiváló tisztelettel

Gubcsó Gyula,
czukrász.

Dr. Wagner és Társai

fémárúgyára * BUDAPEST * IX., Tinódy-u. 3.

Szikvizgépek, szifonok készítése és átöntése.

Folyékony szénsav a legolcsóbb napi áron.

Kimérő-készülékek és jégsekrenyek.

Pinczefelszerelési cikkek, különféle fémárúk, csapok, dugaszolók, kupakolók, szivattyúk stb.

Staniolkupakok. Megbízható, szolid, hazai gyártmány. Előzékeny kiszolgálás, előnyös fizetési feltételek.

Tömeggyártás folytán olcsó árak.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszerű veszi — és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia

szivarkapapír és
szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Zahler Mór nál Eperjesen.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázolószer puha-padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény-padló számára.

Keil-féle fehér «Glasur»-fénymáz 45 krajczár.

Keil-féle arany-fénymáz képkeretekhez 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Gallotsik J. Vilmos cégnél Eperjesen.

A MEGGYŐZŐDÉS

HASZNOT HOZ!

Győződjön meg egy próbarendelés által áraink feltűnést keltő olcsóságáról és árúink **felül nem mult szolid minőségéről!**

Föltétlenül leggazdagabb választék

legutóbbi újdonságú **pamut-, mosó- és selyemkelmékben, női- és úri-konfekcezióban, kalapokban** és minden más öltözeti cikkben; **szőnyeg-, takarók- és függönyökben, vászonárúknban** stb., stb. Minden a legegyszerűbb kivitelől a legfinomabb minőségig, elismerve szolid és izlésteljes.

Császári és királyi udvari szállítók

LUDWIG ZWIEBACK & BRUDER

Wien, VI/2, Mariahilferstrasse csak 111.

Egyetlen áruház a birodalomban, a ki versenyen kívüli árai daczára minden **15** koronán felüli rendelést bérmentve szállít.

Látványos mintagyűjtemények feltétlenül szolid **gyapjú-, mosó- és selyemszövetekből** kívánatra ingyen és bérmentve.

Bámulatos illusztrált divat-árjegyzékek.

Új, elsőrangú írógépek

üzletfelosztás folytán jutányosan kaphatók Tudakozódásokat «Nagyon jutányos» jelígyével e lapra hivatkozással Mosse Rudolphhoz Budapest, Ferenciek-tere 3., intézendők.

K. C. POPOFF
a legjobb TEA a világon.
Raktár Bein Simonnál Eperjesen.

Nyavalyatörés!

Ki **nyavalyatörés, görcs** és más **ideges állapotban** szenved, kérjen erről füzetet; ingyen és bérmentve kapható a szab. „Hattyú”-gyógyszertár által Majna-Frankfurt.

Köhögésben szenvedők

próbálják a köhögést csillapító és finom ízű

KAISER-féle MELLICZUKORKÁT,

2740 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúskodik, hogy biztos siker érhető el köhögéskor, rekedtségnél, hurutnál és elnyálkásodásnál. — E helyett ajánlott visszautasítandó! Egy csomag **20 és 40 fillér.** — Kapható: **WIELAND ES SCHROEPFER** cukrászdájában EPERJESÉN.

A PESTI NAPLÓ új karácsonyi ajándéka

Festőművészet Albuma.

Páratlan díszű, külső kiállításában és belső tartalmában egyedül álló remekmű az, a melyet a *Pesti Napló* az 1904. év karácsonyára szánt meglepetésül olvasóinak. Eddigi karácsonyi ajándékainak díszes sorozatát folytatja most a *Pesti Napló*, új és minden eddigi ajándékot messze túlszárnyaló díszművel, melynek czime ez lesz:

A Magyar Festőművészet Albuma.

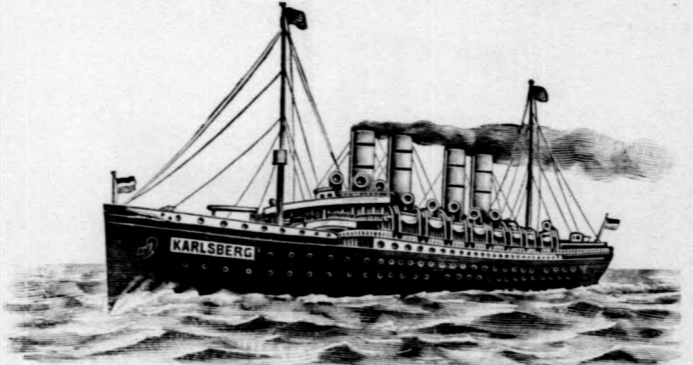
A magyar festőművészet remekeinek gyönyörű foglalata lesz ez a páratlanul álló díszmunka, a mely a magyar festés remekait fogja felölelni a XVII. század nagy magyar festőitől, *Kupeczky-től és Mátyóky-tól* kezdve egész a jelenkorig, a mikor *Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lóts Károly, Benczur Gyula, Madarász Viktor és Zichy Mihály* vezetésével hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nincs még olyan mű, a mely a magyar festőművészetet ilyen gazdagságban mutatja be. *Ötven nagyszabású festményt* szemeltünk ki, a melyet mesteri kivitelű **ötven műlapon**

mutatunk be a magyar közönségnek. Az ötven műlap nagyrésze gyönyörű **sok színnyomású kép** lesz, olyan, mint a melyek a *Vörösmarty-Albumot* eseménynyé

A *Pesti Napló* előfizetési ára egész évre **28 kor.**, félévre **14 kor.**, negyedévre **7 kor.**, egy óra **2 kor. 40 fillér.**
Szerkesztősége és kiadóhivatala:
Budapest, VI., Andrássy-út 27. szám alatt van.

AMERIKÁBA

leggyorsabban, legkényelmesebben és legolcsóbban lehet utazni

HAMBURGON át.

Példás kiszolgálás. Kitűnő ellátás.

Bővebb felvilágosítással szolgál: **B. KARLSBERG** hajózási főügynöksége Hamburg, Ferdinandstrasse 15.

FONTOS GYOMORBAJOSOKNAK!

Étvágyhiányt, gyomorfájdalmakat, émelygést, gyomorgyengeséget, emésztési zavarokat, főfájást stb. megszüntet azonnal a világhírű valódi

BRÁDY-féle Máriazell gyomorcseppek.

Sok ezer köszönő és elismerő nyilatkozat! Kis üveg használati utasítással 80 fillér, nagy üveg 1.40 korona.

Gyógyszertárakban kapható.

Főraktár: **BRÁDY C.** gyógyszertára a „Magyar királyhoz”, BÉCS, honnan kívánatra ingyen küldetik az érdekes „Specialbroschür”.

5 kor. beküldése után 6 kis üveg, 450 kor. beküldése mellett 3 nagy üveg lesz bérmentve küldve.

Képviselet Magyarország részére: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszertára BUDAPEST, Király-utca 12.

Óvakodjunk utánzatoktól! A valódi **MÁRIACZELLI** gyomorcseppek fenti védjeggyel és aláírással kell, hogy ellátva legyenek.

1868 óta forgalomban. BERGER-féle GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvos tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államaiban fényes sikerrel alkalmazták

mindennemű bőrkütelek ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, elősüti kútegek, ugyeintén orr-rosszeg, ótvár, lagydag, lábzsizadás, fej- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a **fehér kátrány-nak 40 %-át** és minden egyéb a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. **Idült bőrbetegségeknek** sikeres alkalmaztatik a kátrányszappannal.

Berger-féle gyógy-kátrány-kátrányszappan.

A győzelem kátrányszappannal az **arabör tisztátalanságai** eltávolítására, a gyermekeknek valamennyi lebetegsége ellen feltétlenül hordozható, **mosdó és fürdéshez minden nap használni kell.**

Berger-féle glicerin-kátrányszappan 25% glicerin-tartalommal és finom illattal. **Arany színű, minden fajúhoz használati utasítással együtt 35 kr.** A gyógy arakban és hasonló üzletekben határozottan **Berger-féle kátrányszappant** kérjen és figyeljen, hogy minden címkén rajta legyen az **itt látható védjegy** és a **G. Hell & Co.** cégjegyzése. **Külföldre diszkontóval.**

Bécsben 1868-ban és arany éremmel a párizsi világiállításon 1900-ban. **Öt** egyenek részére kik a kátrányszappant nem tőrhetik, szintelen tisztított kátrányból előállítású **anthracol-szappant** melyet **Hell-féle anthracol-szappan** (fehér kátrány szappan) elnevezés alatt hozunk forgalomba. Főjajok a következők: **5-10%-os anthracol-szappan, anthracol-szappan, anthracol-szappan, anthracol-glicerin töltött szappan.** Az anthracol-szappanok orvosi kísérletek alapján kitűnőnek bizonyultak bőrkütelek és az arc tisztítására. **Arany éremmel 80 fillér.**

Kapható gyógyszertárakban és hasonló üzletekben.

G. Hell & Comp. Wien, I., Sterng. 8.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszertára Budapest, Király-u. Thall. **Magyar és Bécs, Zrínyi-utca 12.** **Magyarországon összesen 611.**

Kapható **Eperjesen** Korn Vilmos úr gyógyszertárában, valamint Magyarország összes gyógyszertárában.

Semmi egyebet, mint a

GLOBINT

használja mindenki **bőrtisztítószerül,** a ki czipőneműjének tetszetős fényt adni és azt elegánssá s tartóssá tenni kívánja!

Raktárak **Eperjesen:** Atlasz H., Dahlström Károly, Osvald Dániel utóda Vomberg István, Neumann B., Böhm B., Elsas és Schlegler, Klein Ferencz, Grossmann Ármin.

Egyedüli gyár: **Fritz Schulz jun. Akt.-Ges. Eger i. B. u. Leipzig.**

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP. Horgony - Pain - Expeller

egy régi kipróbált háziázer, amely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsöléssel alkalmaztatik kézfejnél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható. Főraktár: **Török József,** gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa, csész. és kir. udvari szállítók. **Rudolstadt.**

Előfizet negye Hirdetési Szer talált S a czéllő áldozati részvete emelték — ann lődést. közöny, hasznos némi st ságát, fe százdab tekintél 24-re s kettőt e koronát kormán most új Tirolba 463-ra teret, r fekszik. fogták honvéde buzditó bürok melyek terén v Szer keztebe czéllőve díjai fel készség czéllőve vérmes

Ruhák műtisztítása. Fő-utca 51.

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. érd. közönség becses tudomására adni, hogy csodamódon vagyok képes bármennyire megviselt, megrontott, peccétes ruhákat, legyen az tinta, zsír- vagy akármily foltokkal, az általam feltalált szerrel vegyileg tisztítani és legjobban helyrehozni. **Férfi-, női- és gyermekruhákat** — egyszóval mindent tisztítok olcsón és jól. Bátorodom felkérni a n. é. közönséget, hogy ne Pálhoz küldje a ruhákat tisztítás és vasalás végett, hanem **Péterhez, Fő-utca 51. sz.** alá, mert oly olcsón és jól csakis ott lehet vasaltatni, tisztíttatni és javíttatni férfi- és női-ruhákat mindenféle színben. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel:

SIKORSZKY PÉTER
ruha-műtisztító

Eperjes, Fő-utca 51. szám (dr. Ferbstein-féle ház), hátul az udvarban, a „Fekete-sas”-szállodával szemben.

— Kérem az intézetet nem összetéveszteni, mert ruha-műtisztító és javító intézet csak egy van Eperjesen és az a Sikorszky-féle a legkitünőbb és patent.

Osztály-sorsjegyek

Lukács Vilmos

BUDAPESTI BANKHÁZÁBÓL **KIZÁRÓLAG NÁLAM KAPHATÓK!**

Küzás már 1904. május 17. és 18-án

az I-ső osztályu / egy egész / egy fel / egy negyed / egy nyolczad sorsjegyek árai: | 12 kor. | 6 kor. | 3 kor. | 1.50 kor.

KLEIN FERENCZ ezelőtt **Duschnitz B., EPERJES, Fő-utca 81.**

Fényképezési eszközök

s a szükségelt összes vegyi és optikai kellékek eredeti gyári áron, előnyös részletfizetésre is

CATTARINO SÁNDOR NÁL

Eperjesen.

— Amatőröknek ingyen oktatás! —